

Gericiğin hedefinde İstanbul Sözleşmesi var!

Gerici koro kağıt üzerinde dahi kadına yönelik şiddeti önleyici tedbirlerden rahatsızdır. AKP'nin bir dönemler AB hayalleriyle imzaladığı bu sözleşmeye zaten uymak gibi bir niyeti olmadığı her gün yaşanan şiddet vakalarından görülmektedir. Devlet koruması altındaki kadın-

lar öldürülmekte, katiller ödül gibi cezalarla adeta teşvik edilmektedir. Her gün yaşanan kadın cinayetlerinin gösterdiği gerçek şudur ki bu düzen ve devlet gerçekliğinde kadınları ne yasalar/sözleşmeler ne de yargısı ve kolluğu ile düzen kurumları korumaktadır. **s.19**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2019 / 35
27 Eylül 2019 - 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Gerici-faşist iktidarın zor dönemi...

Geleceği, sınıf mücadelesi tayin edecektir!

AKP'nin yandaş sermayeyi kurtarma hamleleri

Dünyada kamudan en fazla ihale alan inşaat şirketlerinin ilk 5'inden 4'ü Türk. Bu holdingler Cengiz, Limak, Kolin ve Kalyon gruplarıdır.

AKP'den yeni "yargı reformu" aldatmacası

Erdoğan'ın yargıya müdahil olmaya devam ettiği şu günlerde haklar ve özgürlükler alanında sınırlı da olsa ilerleme beklemek gerçekçi değildir.

İran-ABD gerilimi ve artan savaş tehlikesi

ABD'nin stratejik hedefleri ve çıkarlarının İran'a karşı bir savaşı gerektirdiği ama bunun sanıldığı kadar kolay olmadığı biliniyor.

Çin Halk Devrimi'nin zaferinin 70. yılı!.. Çin halkı ayağa kalktı! - Mao Zedung

s.12

Rus toplumunun aynası: Repin

s.23

Gerici-faşist iktidarın zordönemi...

Geleceği, sınıf mücadelesi tayin edecektir!

AKP-Erdoğan iktidarı, henüz kendisini zorlayacak bir sınıf hareketiyle karşılaşmadığı halde, hiç olmadığı kadar sancılı bir dönemini yaşıyor. Varlık nedenleri gerici-faşist cephenin borazanlığı olan medya kuvvetleri neredeyse her hafta yeni bir konu üzerinden dalaşip duruyorlar. Muhafazakar olarak kodlanan fakat gerçekte harcı aldatma, hırsızlık, yolsuzluk ve riyakarlıkla karılmış bu çıkar cephesi içindeki "muhalif" sıfatlıları sürekli ateş altında tutmak, Tayyip Erdoğan'a tapanların başlıca işi haline gelmiş durumda.

Özellikle son yerel seçimler, hele de İstanbul seçimi, Erdoğan'ın gerici cephe içindeki tilsimini gerçekten bozmuş görünüyor. Deyim yerindeyse AKP-Erdoğan iktidarının çözülme süreci başlamış bulunuyor. Din ve inanç sömürücüsü cephe saflarında bir "fitne fesat" çığırkanlığı almış başını gidiyor. Tayyip Erdoğan tarafından harcanmış olanlar daha sert konuşuyor, hâlâ Tayyipçi geçinenler ise daha sık ve daha rahat itirazlar yükseltiyorlar. Yandaş anket şirketleri dahi AKP'nin oy kaybediyor olduğuna dair sonuçlar paylaşıyorlar. Erdoğan'la suç kardeşliği tescilli iki "muhalif" in iki ayrı parti kurma hazırlıklarında sona gelindiği söyleniyor. Şimdiden 4 yıl sonraki cumhurbaşkanlığı seçimlerine dair hesaplar, manevralar yapılıyor. Kimileri de bir iki ay içinde HDP'yi baraj altında bırakma hesaplarına dayalı baskın seçim olasılığından söz ediyor.

Bir yanılısamaya kapılmamak için, "çözülme" sürecinin henüz sadece başlamış olduğunu, düzen muhalefetinin iktidar blokundaki gelişmelerin peşinde sürüklenmek, hatta yer yer AKP-Erdoğan iktidarının değirmenine su taşımak dışında bir işlevinin olmadığını unutmamak gerek. Bugün Türkiye'de "politikaya

ilgisizlik" denilen burjuva politikasının kölesi olmakla övünen herhangi biri dahi "Tayyip kendiliğinden gitmez!" sözünü ezberden söyler. Neticede bu, 17 yıllık deneyimin toplumsal hafızaya işlediği bir gerçektir.

Düzen sınırı içinde ve sermayenin sınıf çıkarları üzerinden bakıldığında, son bir yılın ağır kriz koşullarında herhangi bir burjuva hükümetin her şeye rağmen gücünü koruması kolay değildir. Son bir yıla geleneksel partileri sandığa gömen 2000-2001 krizinden daha beter bir ekonomik kriz atağının damga vurduğu; AKP-Erdoğan iktidarı 17 yılın kirini "pasını" taşıdığı, toplumun yarısının gerçek anlamda nefretini kazandığı halde ayakta kalabilmeyi, her şeyden önce işçi sınıfını ve emekçi kitleleri denetleyebilmeye borçludur. Bu işte geçmişteki partilerle kıyaslanamaz olanak ve güçlere hükmediyor. Yargısından kolluk güçlerine, medyasından sendikal bürokrasi şebekesine, devasa ölçülerde palazlandığı sermayesinden her alanda ve kademede devlet bürokrasisine tüm düzen güçleri diktatörün emri altındadır. Düzen içi taraflaşma ("dikey yarıлма") sayesinde toplumun önemli bir kesimini, kirli çıkar ilişkileri üzerinden kendi tabanını; din istismarıyla, yalanlarla, hamasetle geniş yığınları, ahlaki ve kültürel çürütme sayesinde emekçilerin bir kısmını; baskı, zorbalık ve korku atmosferiyle karşıtlarını zapturapt altında tutabilmektedir.

Fakat gelinen yerde, iktidar ortağı MHP ile birlikte AKP-Erdoğan rejiminin işi artık kolay değil. Şimdilik Fırat'ın doğusu üzerinden ABD ile yaşadığı gerilime rağmen bir yandan oyalamaca olduğunu söylediği "güvenli bölge" manevrasıyla prim yapabiliyor. İdlib batağına saplanıp kalmışken, üstelik ayrı tellerden çaldıkları halde Rusya ve İran'la sahada

söz sahibi olduğu pozu verebiliyor. Doğu Akdeniz'de dışlanıp yalnızlığa itilmesine, üstelik emperyalist efendilerinin şamarlarına maruz kalmasına rağmen "mağrur devlet" efenemelerini sahneleyebiliyor. İsrail'le kirli ilişkilerine karşın Filistin konusundaki riyakar hamaseti sergilemek için bulduğu hiçbir fırsatı kaçırmıyor. Kürt halkına ve hareketine karşı üç cepheye yoğun saldırılarını kesintisiz bir şekilde sürdürüp, hem şovenizmi besliyor hem de siyaseten önünde önemli bir engel olarak gördüğü HDP'nin belini kırarak kendi bekasını güvenceye almaya çalışabiliyor.

Gerçekte her bakımdan çözümsüzlüğün ve açmazın ifadesi olan bu siyaset, işçi ve emekçi kitleleri, hatta bizzat gerici-faşist iktidar blokunun oy deposu olan kesimleri ancak bir yere kadar oyalayabilir. Ağır ekonomik krize rejim krizinin, düzen siyasetine ve devlet kurumlarına güvensizliğin, yanı sıra düzen partilerinde bunalımların eşlik ettiği bir dönemdediz. İktidarın elinde toplanan ve emrine amade olan tüm olanak ve güçlere karşın baskı ve zorbalık dışında işe yarar herhangi bir yönetme enstrümanı kalmış değil. İktidar payına bununla, geçtik 2071'leri, 2023'ü görmek bile mucize olur.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler halihazırda dış politikadaki iflaslardan da beslenen ekonomik krizin ağır faturalarını ödemeye devam ediyorlar. Bu fatura sadece enflasyonun tırmanması, temel tüketim kalemlerine zam üstüne zam yapılması, çalışanlar üzerindeki vergi yükünün ağırlaştırılması, ücretlerin erimesi, dolayısıyla alım gücünün düşmesi, işten atmaların süreklileşmesi, işsiz sayısının görülmedik oranda artması, çalışma koşullarının ağırlaşması, sefaletin derinleşmesi vb.nden ibaret de değil. Yanı sıra

örneğin ihale şampiyonluğuyla semirmiş yandaş sermaye gruplarının 46 milyar lirayı aşkın zararı da bankalar üzerinden işçi ve emekçilere ödettirilmek isteniyor. IMF ile gizli görüşmeler yapıp, emekçilere yönelik daha beter saldırılar planlanıyor. IMF anlaşması demek, eğitim, sağlık, ulaşım, kamusal hizmet gibi tüm alanların daha fahiş hale getirilmesi, doğal zenginliklerin ve çevrenin daha fazla talana açılması vb. demektir. Kıdem tazminatının gaspı, emeklilik hakkının tümünden kuşa çevrilmesi gibi planların hızla hayata geçirilmesi demektir.

Sermayenin gerici-faşist iktidarının bu saldırılarında başarılı olup olamayacağını işçi sınıfı ve emekçilerin tutumu belirleyecektir. AKP-Erdoğan iktidarının gözünü karartacağına şüphe yoktur. Zira kamu işçilerinin TİS'leri en kaba biçimde satışla sonuçlandığı, üstüne Türk-İş Başkanı'nın yüzüstlüğü günlerce ekranlardan/sayfalardan sırtttığı halde sınıf cephesinden kayda değer bir tepki ortaya çıkmadı. Keza milyonlarca kamu emekçisinin toplu sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu tarafından hükümetin önerdiğinin dahi altında bir sefalet zammıyla bağtlanabildi.

Sırada sınıfın ağırlık merkezini oluşturan metal işçilerinin Grup TİS'leri var. Sermayenin ve gerici-faşist iktidarın bu süreçteki yeni bir başarısı, topyekûn saldırıma cüretini bileyecektir. Tersinden, metal işçilerinin yeni bir satışa izin vermemek üzere ayağa kalkmaları ise genel bir sınıf mücadelesinin fitilini ateşlemeye, toplumun farklı kesimlerindeki öfke birikimini de bu mücadele ekseninde güce dönüştürmeye adaydır. Kesin olan şudur ki, düzen cephesi de dahil günümüz Türkiye'sindeki gidişat da yarınlar da sınıf mücadelesinin seyrine bağlıdır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/35 * 27 Eylül 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

AKP'nin yandaş sermayeyi kurtarma hamleleri

Bilindiği gibi AKP'nin hükümet olduğu ilk yıllardan itibaren Türkiye ekonomisinde özellikle inşaat ve enerji sektörleri öne çıktı. Bu sektörlerde iş yapan, kredilerin ve sıcak para akışının bol olduğu dönemde semiren sermayedarların hangileri olduğu az çok belliydi. Fakat gerçek durumu anlamak bakımından, Dünya Bankası'nın 2018'de yayımladığı rapor fevkalade açıklayıcı oldu. Rapora göre, dünyada kamudan en fazla ihale alan inşaat şirketlerinin ilk 5'inden 4'ü Türk. Bu holdingler Cengiz, Limak, Kolin ve Kalyon gruplarıdır. Bu holdinglerin hem inşaat hem de enerji sektöründe yatırımları bulunuyor ve AKP iktidarının açıktan kayırmasıyla semirdikçe semirmiş durumdalar. Sadece ihale alımlarında değil, Türkiye'de bankaların verdiği kredilerde de öncelikli bir ayrıcalığa sahiptirler.

Ancak gelinen yerde ekonomik kriz koşullarında sıcak paranın kesilmesi, döviz kurlarının ve faizlerin yükselmesi nedeniyle bu sektörlerdeki borç krizi de büyümüştür. En çok kapanan şirketler de bu sektörlerde dir.

Geçtiğimiz hafta Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), enerji ve inşaat alanında kimi şirketlerin 46 milyar liralık borcunu bankalardan "şüpheli alacak" haline getirmelerini istedi. Yani bankalar, bu 46 milyar TL krediyi bilançolarında batık olarak yazacak. Bu konuya dikkat çeken Reuters ajansı, Türkiye'de hükümetin, 8 milyar dolarlık batık kredileri üstlenmeleri ve ekonomiyi canlandırmak için kredi vermeye başlamaları konusunda Türk bankalarını zorladığını ileri sürmektedir. Merkez Bankası'nın, diğer banka üst düzey yetkilileriyle görüşerek, batık kredilerin nasıl üstlenileceği konusunda tavsiyelerde bulunduğu ve Erdoğan'ın gelecek yıl ekonomik büyüme hedefinin yüzde 5'e çıkartılması için bankalardan daha fazla kredi vermelerini istediği belirtilmektedir.

Görünen o ki bankalar üzerindeki basınç sonuç vermiş, BDDK 46 milyar liralık batık krediyi bankalara zarar yazdırmıştır. Öte yandan BDDK'nın bu adımı sonrası batık haline gelen şirketleri kurtarmak için "Enerji Fonu" kurulacağından, batık enerji tesislerinin fonda toplanıp el değıştirmelerinin planlandığından bahsediliyor. AKP ile olan yakın bağları gereği krizdeki şirketlerin bu şekilde kurtarılma-

sının çeşitli finansal sorunları da beraberinde getireceği, Erdoğan yönetiminin bankalar üzerindeki baskısının da piyasayı olumsuz etkileyeceği belirtiliyor.

Erdoğan AKP'sinin kriz yönetimi ve yandaş sermayeyi kurtarma hamlelerinin TÜSİAD ve uluslararası sermaye kuruluşlarını rahatsız ettiği bilinmektedir. Erdoğan'ı uluslararası sermaye ile karşı karşıya getiren, faiz-enflasyon denkleminde faizlerin düşürülmesi ısrarının gerisinde de söz konusu yandaş sermayenin kurtarılması hesabı vardır.

TÜSİAD başkanı son konuşmasında Erdoğan'ın ekonomi yönetimini ve atılan son adımları şöyle eleştirmektedir: "Ayrıca kredi büyümesi son yıllarda bir ekonomi politikası aracı haline geldi. Özellikle seçim dönemlerinde normal olmayan kredi dalgalanmaları gördük. Oysaki bankacılık sektörü bir ekonominin sağlıklı işleyebilmesi için kritik bir görevi yerine getirir. Ülkenin tasarruflarını yani finansman kaynağını en verimli alanlara ve projelere finansman olarak aktarır." Yandaş sermayenin sorunlu borçlarına da değinen TÜSİAD başkanı, "Sistemde bugün önemli ölçüde sağlıksız borç var, bunlar kredi kanalının verimli işleme sine engel oluyor. Son dönemde 46 milyar TL'lik kredinin aslında sorunlu olduğu ve takibe alınması gerektiği açıklandı. Benzer açıklamalar devam edebilir mi? Bu konuda daha fazla şeffaflığa ihtiyacımız var. Sorunlu kredilerle ilgili olarak en ba-

şından beri gerekli mekanizmaların kurulması gerektiğinin altını çiziyoruz. Bazı çalışmalar var ama piyasadaki risk algısı çok yüksek. Bu nedenle finansal istikrarı sağlayacak adımların atılması gerekir ki ülke risk primi düşsün, finansal sistem ihtiyaç duyduğu makul şartlarda dış kaynağa ulaşabilsin" demektedir.

Geçtiğimiz hafta Türkiye'yi "Madde IV Görüşmeleri"* kapsamında ziyaret eden IMF de açıklamasında Erdoğan yönetimini eleştiriyor. "Kısa vadeli büyüme endişesini bir kenara bırakıp orta vadede daha güçlü, daha dayanıklı bir büyüme sağlamayı" öneren IMF, özetle Erdoğan'dan hem seçim ekonomisi adı altında ihtiyaç duyduğu büyüme propagandasından vazgeçmesini hem de krizin sonuçlarını göğüsleyerek yandaş sermayenin ihtiyaç duyduğu kredi desteğini azaltması ve iflasların artması olasılığını göze almasını istiyor. Bunun yerine TÜSİAD'ın da her fırsatta dile getirdiği ve uluslararası sermayenin uzun vadeli çıkarlar dediği yapısal reformlar talebini yerine getirmesi gerektiğini ve şimdiye kadarki ekonomi politikalarından vazgeçmesini talep ediyor.

Erdoğan yönetimi istese de istemese bir tercihle karşı karşıyadır. Şimdiye kadar Erdoğan'ın, IMF reçetelerini uygulama konusunda mesafeli davranmasının nedeni, IMF'nin emekçi için acı olan reçetelerine karşı olduğu için ya da oradan gelecek paraya ihtiyacı olmadığı için de-

ğildir. Erdoğan, kendi yakın çevresinin ve diğer yandaş sermayenin hoyratça kullandığı hareket alanının, uluslararası sermayenin toplam çıkarları açısından Türkiye'den beklenen yükümlülükler gereği daraltılmasını istememektedir. Ekonomi alanında şimdiye kadar uyguladığı politikardan, kayırmacı ilişkilerden vazgeçmesi gerekecektir. Gelinen yerde iç politikada IMF karşıtı yapılan onca hamaset dolu konuşmaya rağmen Erdoğan'ın bu konuda fazla ayak direyemeyeceği ortadadır.

Kesin olan şu ki, sermayenin hangi kesiminin önceliklerine göre işlerse işlesin, kriz yönetimi emekçinin yıkımı pahasına olacaktır. Bugün düzen muhalefetine de görüştüğü IMF'nin programında işçi ve emekçiye ayrılan bütçenin kısılması, vergilerin arttırılması ve kıdem tazminatının kaldırılması vardır. Erdoğan ya da diğer düzen muhaliflerinin bu konularda esasa ilişkin hiçbir itirazları yoktur, olamaz. Bu nedenle önümüzdeki sürecin işçi ve emekçiler açısından çok çetin geçeceği ortadadır. İşsizlik ve yoksulluk pençesindeki emekçilerin tek çıkış yolu ise örgütlü mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir.

* **Madde IV Görüşmeler:** Adını IMF Ana Sözleşmesi'nin 4'üncü maddesinden alıyor ve bu madde uyarınca tüm üye devletlerin her yıl gerçekleştirmesi gereken bir konsültasyon mekanizması anlamına geliyor. Bu anlamda IMF ile Türkiye düzenli görüşüyor.

Siyonist işgalin harcı Türkiye'den

Dışişleri Bakanlığı, geçtiğimiz yıl sonunda İsrail'in onay verdiği işgal bölgelerindeki yasadışı konut yapımını "şiddetle kınarken", bu konutların çimentosunun Türkiye'den gittiği ortaya çıktı. Yani AKP iktidarının Filistin davası konusundaki riyakarlığı her zamanki gibi devam ediyor.

Yeri geldikçe kendini Filistin halkının hamisi ilan eden, "ümmeğin lideri" pozları takınan Tayyip Erdoğan, Ortadoğu halklarına karşı suç işlemeyi sürdürüyor. ABD'nin bölgedeki ileri üssü, İsrail'in sadık ortağı Türk sermaye devleti, AKP ile birlikte bu ortaklığı daha da ilerletmiş, bunu da büyük bir ikiyüzlülükle yapmış bulunuyor.

İsrail'in son seçim sürecindeki mevcut Başbakanı Binyamin Netanyahu, seçim vaadi olarak, "Kazanırsam Batı Şeria'daki Ürdün Vadisi'ni ve Ölü Deniz'in kuzeyini ilhak edeceğim" açıklamasında bulunmuştu. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, bu sözleri, "alçakça bir girişim" olarak niteleyip kınarken(!) iki ülke arasındaki ticari ve diplomatik ilişkiler ise hiç öyle demiyor.

Filistin toprakları üzerine kurulan ırkçı İsrail devleti, işgal ve yağma politikasını sürdürüyor. Son olarak Suriye'deki Golan Tepeleri'ni işgal ederek hakimiyeti altına alan İsrail, yine işgali altındaki Batı Şeria'ya yerleştiği Yahudiler için 6 bin yeni konut inşa edileceğini açıkladı. Dışişleri Bakanlığı, geçtiğimiz yıl sonunda İsrail'in onay verdiği işgal bölgelerindeki yasadışı konut yapımını "şiddetle kınarken", bu konutların çimentosunun Türkiye'den gittiği ortaya çıktı. Yani AKP

iktidarının Filistin davası konusundaki riyakarlığı her zamanki gibi devam ediyor.

Türkiye ihracatçıları Meclisi'nin bu yılın ilk 8 ayına ilişkin ihracat rakamlarında, Türkiye'nin İsrail'e çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,8 oranında artarak, 155,7 milyon dolara ulaştı. Türkiye'nin 2019'un ilk 8 aylık döneminde İsrail'e yaptığı toplam ihracatın yüzde 5,5'ini çimento ürünleri oluşturdu. İsrail çimentoyu diğer ülkelerden ortalama 75 dolara alırken, Türkiye ise 40 dolara satıyor. Türkiye'de 2018'de yapılan 7,4 milyon tonluk çimento ihracatının 1,2 milyon tonu İsrail'e yapıldı. Bu alanda İsrail, 1,8 milyon tonluk ABD'nin ardından ikinci sıraya yerleşti. Yani Filistin topraklarına yerleşen işgalcilerin konutlarının harçları Türk çimento şirketleri tarafından karılıyor.

AKP-İSRAİL DOSTLUĞU

Türk sermaye devleti ve başındaki din istismarcısı AKP'nin Yahudi Cesaret Ödüllü şefi Erdoğan ekranlarda İsrail'e kükrerken, geri planda iki ülke arasındaki ticaret ilişkileri ileri boyutlara taşındı. Türkiye'nin İsrail'e toplam ihracatı 2019'un Ocak-Ağustos döneminde yüzde

11,2 artışla 2 milyar 821 milyon dolara yükselirken, Ocak-Temmuz döneminde İsrail'den yapılan ithalat yüzde 7'lik artışla 1 milyar 10 milyon dolara yükseldi. 2002'de 1 milyar 575 milyar dolar olan Türkiye-İsrail arasındaki ticaret hacmi, 16 yılda yüzde 256 artışla 5 milyar 608 milyon dolara yükseldi.

Siyasal İslam'ın riyakârlığı Ortadoğu'nun her yerinde görülüyor. Amerikan çıkarlarının ifadesi olan bu anlayış; Yemen'i, Suriye'yi, Filistin'i kana buluyor. Tayyip Erdoğan'ın yerle bir edilen Suriye topraklarına büyük bir iştahla bakması, yıkılan kentleri Türk müteahhitlerin inşa edeceğini açıklaması akıllardadır. Her ne kadar Suriye üzerine kurduğu hayaller hezimete uğrasa da derdinin "ümmeğin" değil rant ve yağma olduğu açıktır.

Gazze'nin üstünde dolaşan savaş uçakları İncirlik Üssü'nden kalkıyor, Ortadoğu halklarının katili ABD askerleri Konya Ovası'nda eğitim görüyor, işgal konutlarının malzemeleri Türkiye'den akıyor, AKP'nin Filistin sevdası tam bir yalandır. Onlar için tek mesele ABD için uşaklık ve önlerine atılacak kemiklerdir. Geri kalan her şey kitleleri kendilerine yedeklemek, iktidarlarının devamını sağlamak için kullandıkları demagojiden ibarettir.

Kayımlara karşı eylemler sürüyor

Diyarbakır, Van ve Mardin büyükşehir belediyelerine 19 Ağustos'ta kayyım atanmasından sonra gerçekleştirilen 'Demokrasi Nöbeti' eylemleri devam ediyor. 25 Eylül'de üç ilde yapılan nöbet eylemlerinin yanı sıra İzmir'de de nöbete başlanırken, İstanbul Esenyurt'taki nöbete polis saldırdı.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi karşısındaki Lise Caddesi'nde oturma eylemiyle başlayan nöbette ilk olarak HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Zeyat Ceylan söz aldı. Ceylan, Kulp'ta HDP binasına yapılan saldırıya dikkat çekti.

Ceylan'ın ardından söz alan HDP Batman Milletvekili Feleknaş Uca da Kulp'ta oturma eyleminden dönen HDP'lilere yönelik saldırıyı hatırlatarak Kulp halkının geçmişte olduğu gibi yine saldırıya direnerek yanıt vereceğini belirtti. Konuşmaların ardından yeniden 10 dakikalık oturma eylemi yapıldı.

Van'da HDP İpekyolu İlçe binası önünde gerçekleşen eylemde, HDP Şırnak Milletvekili Nuran İmir konuştu. AKP-MHP koalisyonunun saldırılarına boyun eğmeyeceklerini belirten İmir, hak gasplarına, hukuksuzluğa karşı mücadele verdiklerini vurguladı.

Kayyımın binaya atandığını ifade eden İmir, kendilerinin sokaklarda, evlerde halkla birlikte ve onların yanında olduklarını ifade etti. Eylem şarkılar ve sloganlarla bitirildi.

HDP **İzmir** İl Örgütü de nöbetin başladığını duyurdu. HDP İl binasında düzenlenen basın toplantısında açıklama yapan İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay, Alsancak'ta Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde 15.00-20.00 saatleri arasında nöbet tutacaklarını belirtti. nöbet öncesinde de bildiri dağıtarak, meydanlarda toplanarak seslerini duyuracaklarını dile getirdi.

Basın toplantısının ardından HDP'li vekiller Serpil Kemalbay, Ayşe Sürücü, Şevin Coşkun, Habip Eksik ve Musa Piroğlu'nun da katılımıyla nöbet eylemi başlatıldı.

İstanbul Esenyurt Cumhuriyet Meydanı'nda da nöbet eylemi için buluşuldu. Meydanda toplanan kitle, polisin valilik yasağını öne sürerek engellemesiyle karşılaştı.

HDP milletvekillerinin polisle görüşmeleri devam ederken polis biber gazı ve plastik mermi ile kitleye saldırdı ve çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

AKP'den yeni "yargı reformu" aldatmacası

Tıpkı öncekiler gibi bu yargı "reformu" da göstermelik adımlardan biridir. Daha baştan inandırıcılığını yitirmiştir. Kendi içsel meseleleriyle boğuşan AKP kadrolarının ve gruplarının yargı dahil tüm alanlarda yeni hakimiyet mücadeleleri verdiği, Erdoğan'ın yargıya müdahil olmaya devam ettiği şu günlerde haklar ve özgürlükler alanında sınırlı da olsa ilerleme beklemek gerçekçi değildir.

Hak ve özgürlüklere yönelik saldırıların süreklileştiği şu günlerde, "Yargı Reformu ve Strateji Belgesi" gündeme geldi. AKP'de ayrılıklar ve iç hesaplaşmaların öne çıktığı böylesi bir zamanda gündeme gelen ve adına "reform" denilen bu paketten "demokrasi" çıkmayacağı gün gibi ortadadır.

38 madde ve 15 ayrı kanunda değişiklik yapılmasını içeren söz konusu taslak metin, AKP tarafından ilk olarak iktidar ortağı MHP'ye verildi. Önümüzdeki günlerde CHP ve İyi Parti'ye de sunulduktan sonra, 2 Ekim'de meclise iletilmesi düşünüyor. AKP, taslak metni meclisin üçüncü büyük partisi HDP'ye vermeyerek de amaçlananın ne olduğunu göstermektedir.

Bu sözde "reform" paketinden, özellikle son yıllarda ağırlaşarak devam eden baskı rejiminin iyileştirilmesini beklemek abesle iştiğal olur. Zira belge göstermelik ve kısmi teknik düzenlemelerden ibarettir. Bunlardan bazıları şunlardır: İstinaf mahkemelerinin bozma ve onama yetkisinin sınırlarının genişletilmesi, sınav

getirilen avukatlık mesleğinde 15 yılını doldurmuş avukatlara "yeşil pasaport" verilmesi, çeşitli nedenlerle pasaportları elinden alınanlara başka engelleri yoksa pasaportlarının tekrar verilmesi, çocuk izleme merkezleri kurularak cinsel suçlarda çocuklar sorgulanırken uzmanlardan yararlanılması, kadına yönelik şiddet mağdurlarının tedavi masraflarının devlet tarafından karşılanması vb.

"Yargı Reformu ve Strateji Belgesi"nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen Selahattin Demirtaş davası ile aynı döneme gelmesi ise oldukça dikkat çekicidir. Erdoğan'ın doğrudan müdahalesi anlamına gelen Demirtaş'ın tutukluluğuyla ilgili açıklamalarının devamında, mevcut hukuk sistemine göre tahliye edilmesi beklenen HDP eş başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ ile ilgili yeniden tutuklama kararı verilmesi bu "reform" paketinin en açıklayıcı, görünen tarafıdır.

Her ne kadar Barış Bildirisi imzacıları ile ilgili yeni kararlar verilmiş, Cumhuriyet gazetesi yazarları serbest bırakılmış

olsa da bu gelişmeler de demokratikleşmenin habercisi değildir. Yeni yargı paketi ile hapisanelerden sayıca fazla tahliye de beklenmektedir. Ancak bunların çoğunun adli suçları kapsayacağı, dolayısıyla Bahçeli'nin serbest kalmasını istediği Alaattin Çakıcı gibi faşist mafya bozuntularının ve benzeri karanlık çete mensuplarının serbest bırakılacağı ortadadır. Yanı sıra Fethullah Gülen cemaatinden hapis yatan kimileri de muhtemelen bu vesileyle tahliye olacaktır.

Sonuç olarak tıpkı öncekiler gibi bu yargı "reformu" da göstermelik adımlardan biridir. Daha baştan inandırıcılığını yitirmiştir. Kendi içsel meseleleriyle boğuşan AKP kadrolarının ve gruplarının yargı dahil tüm alanlarda yeni hakimiyet mücadeleleri verdiği, Erdoğan'ın yargıya müdahil olmaya devam ettiği şu günlerde haklar ve özgürlükler alanında sınırlı da olsa ilerleme beklemek gerçekçi değildir. Özgürlükler, ancak buna ihtiyacı olan toplumsal kesimlerin mücadelesi ile kazanılabilir.

Berkin Elvan davası: Katil polisi korumaya devam

Haziran Direnişi'nde gaz fişeğiyle vurulan ve yaklaşık 9 ay komada kaldıktan sonra yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın katledilişine ilişkin dava 25 Eylül'de devam etti.

İstanbul 17. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, mahkemenin istediği raporların halen gelmediği belirtilerek katil polis korumaya devam edildi. Heyet başkanı "toplumsal olaylar hakkında raporların gelmesinin uzun sürdüğünü" söyledi.

Duruşmada Berkin Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan, raporların gelmeyerek katillerin korunmasına, "Yeter artık kaçınıcı duruşma bu. Katil orada belli. Daha bir hafta olmadı 6 yaşında bir çocuğu panzer ezdi. O anne değil mi? Annelerin acılarını neden yarıştıyorlar. Biz artık yargı istiyoruz. Biz de anneyiz. Ceza verilmesini istiyoruz" diye tepki gösterdi. HDP Diyarbakır binası önünde bekletilen anneler üzerinden oynanan mizansene dikkat çekerek "Şimdi anneleri karşı karşıya getiriyorlar" diyen anne Elvan şöyle konuştu:

"Benim çocuğum 269 gün, 15 yaşına geldi 16 kiloya düştü. Ben anne değil miyim? Ahmet Atakan'ın daha açılmamış bir duruşması var. O anne değil mi? Ethem Sarısülük'ün annesi her konuştuğunda bir soruşturma. O anne değil mi? Hasan Ferit'in annesi anne değil mi? Dilek Doğan annesinin kucağında öldürüldü o anne değil mi?"

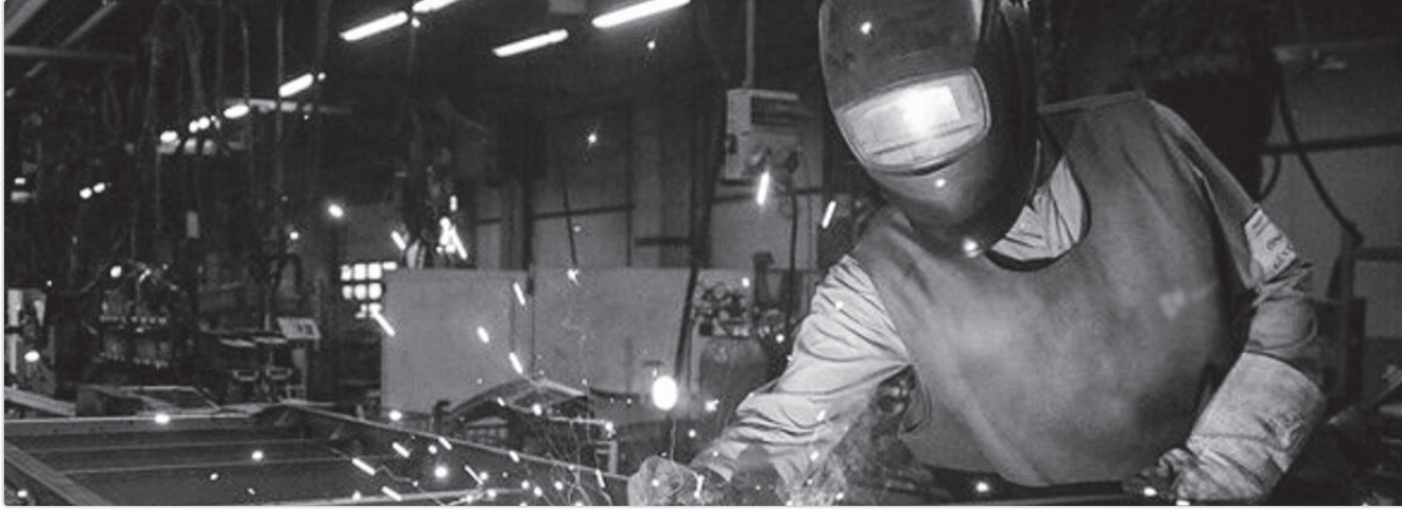
Gülsüm Elvan'ın ardından konuşan Avukat Çiğdem Akbulut mahkemenin talep ettiği cevapların ikinci, üçüncü kez geldiğini belirterek "Mevcut cevapların hepsinde katil belli. Biz artık beklemek istemiyoruz. Berkin'in katilinin hak ettiği cezayı alması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

Mahkemenin "cevap bekliyoruz" bahanesine de değinen Av. Akbulut, "Raporların cevaplarını bekliyorsanız elinizdeki hukuki gücü kullanarak ara karar vermenizi bekliyoruz. Cevap gelmesi halinde tüm beyanlarımızı sunacağız" dedi.

Mahkeme katil polisi yine korudu ve davayı 13 Kasım'a erteledi.

Duruşmanın ardından Elvan ailesi, avukatları ve desteğe gelenlerle birlikte adliye önünde basın açıklaması yapılarak adalet talebi bir kez daha haykırıldı.

“Yatırımlar çakıldı, işsizlik tırmandı, kredi talebi düşük”

TMMOB'ye bağlı Makina Mühendisleri Odası'nın her ay yayınladığı 'Sanayinin Sorunları ve Analizleri' bülteninin Eylül sayısında yatırımlardaki sert düşüğe ve işsizlikteki tırmanışa dikkat çekildi.

İktisatçı-yazar Mustafa Sönmez'in katkısıyla hazırlanan bültenin "Yatırımlar çakıldı, krediler sorunlu" başlıklı Eylül sayısında 2019 yılı ikinci çeyrek GSYH istatistiklerine değinildi. Ekonomideki daralmanın art arda üçüncü çeyreği bulduğu hatırlatılan bültenin özetinde, "Ekonomiyi dibe çekmede yatırımların dramatik ölçüde düşmesi önemli bir etken oldu. Türkiye'de hem kamu hem özel sektör yatırımları 12 aydır sert bir biçimde düşüyor" denildi.

YATIRIMLARDA SON 10 YILIN EN BÜYÜK DARALMASI

2019 2. çeyreğinde önceki yılın aynı döneme kıyasla yatırımların yüzde 23'e yakın düştüğüne değinilerek yatırımların 12 aydır düştüğüne değinilerek işaret edildi:

"Son 10 yıldır hiçbir çeyrekte yatırımlar bu kadar daralmamıştı. Yatırımlardaki daralma sadece bu ikinci çeyreğin değil, son dört çeyreğin sorunu. Birikimli

olarak bakılırsa son dört çeyreğin toplamında ya da son 12 ayda yatırımlar bir önceki 12 aya göre yüzde 8'e yakın gerilemiş durumda."

İnşaat ve makina-teçhizat alanında yatırımların sırasıyla yüzde 29,2 ve yüzde 17 oranında düştüğüne dikkat çekilerek bunun sanayinin geleceğine de etkisi olacağı belirtildi.

Yatırımlardaki düşüşün işsizliğe yansıdığına dikkat çekilerek Haziran ayı işsizlik verileri hatırlatıldı ve "sadece Mayıs-Haziran döneminde işsiz sayısı 100 bin arttı" denildi.

DIŞARIDAN KREDİ TEMİNİ ZOR, DÖVİZ KURUNUN AKİBETİ BELİRSİZ

Yatırımlardaki düşüşte konut ve dayanıklı tüketim mallarına olan talebin "hızla azalması"nın da etkili olduğuna yer verilerek yabancı sermayenin kredi vermekten kaçındığı üzerinde şöyle duruldu:

"Dış kreditorler kredi fiyatlarına Türkiye'nin 400 baz puanı bulan ve en yakınındaki Güney Afrika'yı riskte bir kat geride bırakan sigorta prim maliyetini (CDS) eklediklerinde, kredinin cazibesi

daha da azalıyor. Bu fiyattan dışarıdan kredi temin etmek zor olduğu gibi, borç alınacak dövizin içeride TL karşılığının nasıl bir serüven yaşayacağı da bilinmiyor ve 'bekle-gör' durumu burada da sürüyor."

BANKALAR BATIK KREDİLERDEN ENDİŞELİ

AKP iktidarının bu tabloya çözüm arayışının faizleri düşürme ve kredi musluklarını tekrar açma şeklinde olduğu belirtilerek bankaların takipteki kredilerin artışından duyduğu endişe nedeniyle buna katılmadıkları ileri sürüldü ve "Çünkü bankalar, bu faiz indirimleri ile kredi faizi düşürmenin ve yeni krediler açmanın riskli olduğunu, beklenti kârlarını karşılamayacağı görüşündeler" ifadeleri kullanıldı.

Bütçe açıklarının ve kamu maliyesinin sorunlarına da dikkat çekilen bülteninde, bütçe açıklarının Merkez Bankası'nın kaynaklarıyla örtülmeye çalışıldığı hatırlatıldı. Toplam 80 milyar liraya yakın MB kaynağının Hazine'ye aktarıldığı belirtilerek "Yine de bütçenin borçlanma ihtiyacı artıyor" denildi.

"Finans merkezi" projesini kurtarmak için Varlık Fonu devrede

AKP iktidarının yandaş sermaye örgütü MÜSİAD ile birlikte "İslami finans merkezi" hayalleri doğrultusunda öne sürdüğü "İstanbul Finans Merkezi" (İFM) projesini, krizle birlikte saplandığı bataktan kurtarmak için Türkiye Varlık Fonu devreye girdi.

Türkiye Varlık Fonu (TVF) Genel Müdürü Zafer Sönmez AA'ya verdiği demeçte "İstanbul Finans Merkezi (İFM) projesinde ilk etapta inşaatın tamamlanması için müteahhit şirketlerle görüşmeleri hızlandırdık ve her biriyle kamu yararını gözeterek rayiç bedellerin altında oldukça makul meblağlar üzerinden anlaşmalar yaptık" diye konuştu.

TVF ALANIN ÜÇTE BİRİNİ 1,67 MİLYAR LİRAYA DEVRALİYOR

2022'ye bitirmeyi hedefledikleri inşaatın devam etmesi çabasında olduklarını dile getiren Sönmez, yaptıkları anlaşmaya dair şu ifadeleri kullandı:

"TVF olarak 1,3 milyon metreka-relik kullanılabilir alanı olan projenin yaklaşık 465 bin metreka-relik kısmını proje, hafriyat, arsa bedelleri ve bugüne kadar tamamlanan inşaat maliyetleri dahil olmak üzere 1 milyar 670 milyon TL karşılığında devralacağız. Ofis ve çarşı alanlarını içeren bu kısımlardaki 3 yüklenici firma ile anlaşmaları imzalıyoruz. İnşaatların bir an önce başlaması için Emlak Konut GYO ile birlikte ihale düzenleyeceğiz. En geç kasım ayında vinçlerin çalışmaya başlayacağını müjdesini şimdiden verebiliriz."

KRİZ, ERDOĞAN'IN "FİNANS MERKEZİ" HAYALLERİNİ DE VURDU

Eylül ayında geçtiğimiz haftalarda "Alternatif Finansta Yeni Ufuklar" programında konuşan AKP şefi Tayyip Erdoğan "İstanbul Finans Merkezi'nin kısa sürede önemli bir marka haline geleceğine inanıyorum" diyerek İFM inşaatını kurtarma niyetlerini dile getirmişti.

3 yıl önce temeli atılan projenin inşaatının büyük bölümü, krizin özellikle inşaat sektöründeki etkisiyle geçtiğimiz yıl sonuna doğru durmuştu. İFM'nin 2020'de açılacağı hedefinin 2023'e ötelendiği ifade edilirken, sermaye iktidarı şimdi TVF eliyle finans merkezi için seferber olmuş durumda.

Ağustos'ta kurulan şirket sayısı azaldı, kapananlar arttı

Türkiye kapitalizminin krizi kurulan/kapanan şirket istatistiklerine yansdı. Geçen yıla kıyasla, hem kurulan şirket sayısı düştü, hem de kapanan şirket sayısında artış oldu. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayınlanan Ağustos ayı kurulan/kapanan şirket istatistiklerine göre, ilk 8 ayda 52 bin 474

şirket kuruldu, 7 bin 597 şirket kapandı. Kurulan şirket sayısı geçen yıla kıyasla yüzde 10,3 azalırken, kapanan şirket sayısı yüzde 5,59 arttı.

Ağustos ayı istatistiklerinde de aynı eğilim gözlemlendi. Zira Ağustos ayında kurulan şirket sayısı geçen yıla kıyasla yüzde 2,61 azaldı, kapanan şirket sayısı ise

yüzde 11,43 arttı. Kurulan kooperatif ve gerçek kişi ticari işletme sayıları da geçen yılın Ağustos ayına kıyasla düşüş gösterdi. Kurulan kooperatif sayısı yüzde 4,3, gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 20,8 azaldı. Ağustos'ta kapanan kooperatif ve gerçek ticari işletme sayıları Ağustos'ta yarıya yakın azaldı.

Ulucanlar Katliamı'nın ve direnişinin 20. yılı

Sermaye devletinin devrime ve devrimcilere yönelik saldırılarının öncelikli hedefi hapisanelerdeki devrimci-komünist tutsaklardır. Bu öncelik tek başına fiziki koşullardan, yani deyim uygunsa "elinin altındaki" tutsaklara rahatça saldırabilmesinden kaynaklanmıyor. Sermaye devletine teslim olmayan tutsaklar, başka hiçbir şey yapamayacak olsalar bile, teslim olmayarak, direngen duruşlarıyla devrime ve devrimcilere moral aşıyorlar.

Devrimcilerin tutsak düşmesi, devrim mücadelesine bir darbedir. Fakat teslim olmayan tutsaklar, devrimci mücadeleye vurulan bu fiziki darbeyi moral olarak telafi ettikleri gibi, mücadeleye daha fazlasını da katıyorlar. Bu şekilde hapisaneler devrimci mücadelede engel yaratan

bir barikat olmaktan çıkıyor.

Hücre saldırısı hapisaneleri devrimci mücadeleye karşı bir barikat haline dönüştürme hedefiyle gerçekleştirildi. Sermaye devleti teslim alamadığı tutsakları katlederek hücre saldırısını gerçekleştirdi.

Hücre saldırısının resmi miladı 2000 yılındaki 19-22 Aralık katliamlarıdır. Ama fiili miladı Ulucanlar Katliamı'dır. Aradan 20 yılın geçtiği Ulucanlar Katliamı komünistler ve devrimciler için Ulucanlar direnişidir. Çünkü komünist ve devrimci tutsaklar 26 Eylül 1999'da Ulucanlar Hapishanesi'nde ölümü halaylarla karşılayacak direngenlikle dik durdular, teslim olmadılar.

Hücre saldırısı fiziki olarak hedefine ulaştı. Ancak sermaye devletinin gerçek

hedefi tutsakları teslim almaktı. Bu gerçekleşmedi, gerçekleşmeyecek de. Çünkü bugün hücrelerdeki tutsaklar, Ulucanlar'da teslim olmayıp ölümsüzleşen tutsakların yolundan gidiyorlar.

KATLIAMIN BAHANESİ KOĞUŞ İŞGALİ

Ulucanlar Hapishanesi'nde normal kapasitesi 50-60 kişi olan 5. koğuşta en az 70-80 kişi kalıyordu. '96'dan beri yeni bir koğuş talebi vardı tutsakların. Hapishane idaresi yeni bir koğuşu devrimcilere verme imkanına sahip miydi?

Sürekli bu imkan yok denmesine rağmen 6. koğuşun işgal edilmesinden sonra bir koğuş açmanın imkanının olduğu somut olarak ortaya serildi.

Ulucanlar'da koğuş işgali, 3 yıllık tale-

bin sürekli reddedilmesinden sonra gerçekleşti. Bu birincisi. İkincisi ise sermaye devleti koğuş işgaline katliam yapmadan son verebilirdi. Ama sermaye devletinin amacı koğuş işgaline son vermek değil, komünist-devrimci tutsakları katletmekti.

26 Eylül sabahı katletmek için geldiler. Çatlara elleri silahlı askerler dizildi. Doğrudan tutsakları katletmek amacıyla silahlar ateşlendi. Komünist tutsak Ümit Altıntaş ve Abuzer Çat ile Zafer Kırbıyık açılan ilk ateşle vuruldular ve ölümsüzleştiler.

Komünist tutsak Habip Gül'ün katıldığı Ulucanlar Hapishanesi hamamı bir işkencehane olarak kullanıldı. İsmet Kavaklıoğlu da bu işkencehanede katledildi.

Önder Gençaslan, Halil Türker, Aziz Dönmez, Ahmet Savran ve Mahir Em-salsiz Ulucanlar'da ölümsüzleşen diğer tutsaklardı.

DEVRİMCİ İRADE TESLİM ALINAMAZ!

Ulucanlar Hapishanesi'nde gerçekleştirilecek katliamın sadece bir bahanesiydi koğuş işgali. Ulucanlar Katliamı'nda tam bir vahşet gerçekleştirilmişti. Ümit Altıntaş ilk ölümsüzleşenlerden biri olmasına rağmen vücudunda tekme izleri vardı. Bu tekme izleri katillerden bazılarının kişisel kininin değil, başta tutsaklar olmak üzere devrimcilere korku yüklü bir mesaj verme isteğinin bir ürünüydü.

Tutsaklar asıl mesajı yoldaşlarından aldılar. 19-22 Aralık saldırısında Ulucanlar'daki yoldaşları gibi ölümüne direndiler, teslim olmadılar. ON'ların teslim olmadan direnme mesajı hapisanelerdeki direniş bayrağını daha yukarılara çıkardı. Devrimci iradenin teslim alınamayacağını dosta da düşmana da gösterdi.

MUHARREM KURŞUN

Güzel Ana mezarı başında anıldı

Cumartesi Anneleri'nden Güzel Şahin 2. ölüm yıldönümünde, mezarı başında anıldı. 20 Eylül'de Güzel Ana'nın Maltepe Gülsuyu'ndaki mezarı başında, İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi tarafından anma yapıldı.

Güzel Şahin'in yakınları ve dostları

ile insan hakları savunucularının katıldığı anmada, İHD İstanbul Şube yöneticisi Leman Yurtsever konuşma yaptı. Güzel Ana'nın çocuklarının yanı sıra herkes için mücadele ettiğine değinen Yurtsever, mücadeleden hiçbir zaman vazgeçmediğini vurguladı. Güzel Şahin'in kız

Meral Şahin de mücadeleyi devrimle taçlandıracaklarını vurguladı.

Cumartesi Anneleri'nden Hanım Tosun da söz alarak Güzel Ana ile İHD'de tanıştığından bahsetti. Tosun "Bizler Güzel Ana'nın insan hakları mücadelesini devam ettireceğiz" vurgusu yaptı.

Hugo Boss İzmir, “Yardım Fonu” ile neyi amaçlıyor?

Hugo Boss İzmir fabrikası, “Yardım Fonu” adı altında bir fon oluşturmak için geçtiğimiz günlerde fabrikada çalışmalara başladı. İşçilere dağıtılan belgelerde fonun niteliği ve amacı, “HB İzmir çalışanlarını ve ailelerini, hayati tehlike arz eden sağlık problemlerinin, trafik kazalarının, doğal afetlerin veya ölümlerin oluşturduğu beklenmedik masraflar karşısında desteklemek amacıyla çalışanlar tarafından oluşturulmuş gönüllü bir fondur” diye tanımlanıyor. Ayrıca fonun temel şartları kısmında, “Fon başışı aylık 3 TL ve her fona üye olan işçiden kesilir, işten çıkan ya da çıkarılan fona üye çalışanlarımızın önceki döneme ait tüm başışları yine fona hibe olarak kabul edilecek, geri ödemesi mümkün olmayacaktır” ibareleri ile fonun nasıl oluşturulacağı anlatılıyor.

Bu tanımlamaya bakıldığında Hugo Boss’un “Yardım Fonu”, kapitalizmin geliştiği ilk yıllarda öncelikle İngiltere’de işçiler tarafından kurulan yardım sandıklarının anımsatıyor. Ancak o dönem kurulan sandıklar, çalışma koşulları ve yoksulluk nedeniyle hastalanan, iş göremez hale gelen işçilere yardım etmek için bizzat işçiler tarafından kurulmuştu. İşçilerin kendi bağımsız iradeleriyle örgütledikleri bu sandıklar zamanla dönüşüm yaşayarak, işçilerin grev ve direnişlerinde de kullanıldılar. İşçi hareketinin giderek güç kazanmasının ardından köklü bir dönüşüme uğradılar ve zamanla işçi sınıfının en önemli örgütlenme ve mücadele araçları olan sendikalar haline geldiler.

Yardım sandıklarının örgütsel bir biçime dönüşmelerinin ve patronların karşısında güçlenmelerinin en temel nedenlerinden biri, örgütlenme, eylem ve talepler konusunda başından sonuna kadar sadece işçilerin iradesine dayanmalarıydı. Bu tutum, işçilerin patronlar karşısında giderek bağımsız bir sınıf olarak güçlenmesini sağladı.

İşçi hareketinin kendiliğinden bir ürünü olarak ortaya çıkan yardım sandıklarının ortaya çıkış amacı ve biçimiyle kıyaslandığında, bugün BOSS patronu tarafından “Yardım Fonu” adı altında ortaya konan uygulama, işçilerde yanılısama yaratmaktan başka bir amaç taşımamaktadır. Fon planının amaçlarından biri elbette ki “patron işçilerini düşünüyor” algısı yaratarak, işçilerin parasıyla

BOSS işçisinin birliği ancak işçilerin sınıf çıkarları temelinde bir araya gelmeleri, kendi aralarında özgürce tartışıp amaçlarını, hedeflerini, yollarını belirlemeleri, ortak çıkarlar için birlikte karar alabilmeleri, gerektiğinde birlikte hareket edebilmeleri, üretimden gelen güçlerini her an hissettirebilecekleri örgütsel mekanizmaları yaratmaları sayesinde oluşacaktır.

prim yapmaktır. Fonun nasıl kullanılacağını görmek için ise ülkede işçilerden kesilerek oluşturulan fonların akıbetine bakmak yeterlidir.

Bunun dışında bu manevrayla öncelikle iki şey hedefleniyor. Birincisi, BOSS işçilerine “Bir araya gelecekseniz, dayanışacaksınız, yardımlaşacaksınız, bu ancak benim denetimimle ve rızamla olabilir” denilmektedir. Böylesi bir anlayışa dayalı bir uygulamanın, bugün performans dayatmasından ücretlerin erimesine, haksız yere işten atılmaktan mobbinge birçok sorunla boğuşan BOSS işçisinin patron karşısında kendi bağımsız taleplerini belirlemesini ve eylem hattını geliştirmesini engellemek dışında bir işlevi olmayacaktır.

“Yardım Fonu” uygulamasının ikinci hedefi ise, kökeninde ve özünde bu amaçları taşıyan sendikalara “ihtiyacınız yok” algısını yaratmaktır. BOSS patronu bunu sendikaların da misyonu olan yardımlaşma ve dayanışma gibi işlevleri söz konusu fona yükleyerek yapmaya

çalışmaktadır. Sendikaların verili durumu ve BOSS’ta başarısız bir örgütlenme deneyimine imza atan TEKSİF, patronun oluşturulmaya çalıştığı bu algıyı güçlendiriyor olabilir. Ancak sendikaların verili durumu ne olursa olsun sendikalar işçilerin öz örgütlülükleridir. Tarihsel olarak işçi hareketine çok şey kazandırmışlardır. Gerçek sınıf örgütleri olarak hareket etmelerinin önündeki en büyük engel sermaye uzantısı bürokratik şebekedir. Sendikaları bu şebekeden kurtarmak ise sınıf mücadelesinin temel bir boyutudur ve tüm işçilerin sorumluluğudur.

BOSS patronu işçilerde yanılısama yaratıp bu temel sorumluluğu unutturmanın yanı sıra, “Yardım Fonu Komitesi”ni de keyfince belirlemek istiyor. Plana göre, 9 üyeden oluşacak komitedeki 6 üye saat ücretli çalışanlardan, 3’ü ise aylık ücretli çalışanlardan (müdürler, CEO’lar vb. de olabilir) seçilecek. Dolayısıyla, işçinin mevcut örgütlülük ve bilinç düzeyi düşünüldüğünde fonun denetimi

aslında şirket yönetiminde olacak. Ayrıca işçilerden kesilen para üzerinde patron hangi hakla söz sahibi olabilir, sorusu da orta yerde duruyor.

Asıl soru ise BOSS işçisinin birliğinin ve gerçek örgütlülüğün nasıl kurulacağıdır. BOSS işçisinin birliği ancak işçilerin sınıf çıkarları temelinde bir araya gelmeleri, kendi aralarında özgürce tartışıp amaçlarını, hedeflerini, yollarını belirlemeleri, ortak çıkarlar için birlikte karar alabilmeleri, gerektiğinde birlikte hareket edebilmeleri, üretimden gelen güçlerini her an hissettirebilecekleri örgütsel mekanizmaları yaratmaları sayesinde oluşacaktır. Bu sayede işyerinde patronun uygulamaları ve mekanizmaları arkasında yedeklenen değil, kendi bağımsız politikasını oluşturan ve bağımsız örgütlenmesini adım adım ören bir güç haline gelebileceklerdir. Tüm işçiler gibi BOSS işçileri de kapitalizmin ve patronların yıkıcı etkisinden ancak böyle korunabilir.

Çok yönlü saldırıları birliğimizi güçlendirerek püskürtelim!

Bugün karşımızda bulunan sermaye kendi adına güçlü bir örgütlülük sergilemektedir. AKP iktidarı da sermayenin taleplerini karşılamak için bizlerin karşısına grev yasakları, YHK vb. uygulamalarla her türlü baskı ve zor aygıtını çıkarmaktadır. Unutmamamız gerekiyor ki bu örgütlü güç ve onun çok yönlü saldırıları karşısında yapabileceğimiz çok fazla şey ve sahip olduğumuz muazzam bir güç var.

Siyasal ve ekonomik krizin her geçen gün biraz daha derinleştiği bir süreçten geçiyoruz. Dış politikada ısrar edilen savaş ve saldırganlık, iç politikada ise özellikle yerel seçimlerin ardından oluşan belirsizlikler siyasal krizi derinleştirmektedir. Ekonomik kriz ise artık saklanamaz boyutlara gelmiş durumdadır. Bu çok yönlü kriz tablosunun en ağır faturası ise geçmiş kriz dönemlerinde olduğu gibi biz işçi ve emekçilere kesilmektedir.

Hayat pahalılığı, rekor işsizlik rakamları, kölelik ücretleri, güvencesiz ve esnek çalışma koşulları bizlere kesilen faturanın en fazla öne çıkan başlıklarıdır. Yerel seçimlerin ardından açıklanan 11. Kalkınma Planı ile gündeme gelen kıdem tazminatının fona devri ve bireysel emeklilik sisteminin zorunlu hale getirilmesi ise işçi sınıfının iş güvencesi sayılabilecek haklarının gasp edilmesi için atılmış somut adımlardır. Bu saldırılar bugün için kamuoyunun gündeminde gereğince yer alma-maktadır. Ancak TBMM'nin açılışı ile bu saldırıların hayata geçirilmesi için AKP iktidarı ve sermayenin süreci hızlandırmak istediği açıktır.

İşçi sınıfı içerisinde görece daha iyi çalışma koşullarına sahip sendikalı işçilerin ise bir dizi kazanılmış hakkına göz di-

kilmektedir. Geride kalan Tüpraş, kamu, tekstil toplu iş sözleşmesi (TİS) süreçleri bunun en açık göstergeleridir. Sözleşmeler Türk-İş Başkanı Ergün Atalay gibi sendika bürokratlarının özel rolü ile ya da Yüksek Hakem Kurulu'na (YHK) devredilerek oldu bitte getirildi. Bu sözleşmelerde enflasyon altında zam oranlarının ve sözleşmenin 3 yıllık olmasının yanında bir dizi kazanılmış haklar da tırpanlandı. Geçtiğimiz günlerde başlayan ve binlerce metal işçisini kapsayan Metal TİS sürecinin akıbetinin de geride kalan TİS süreçleri ile aynı olması için iktidar, sermaye ve sendika bürokratları el ele hareket etmektedir.

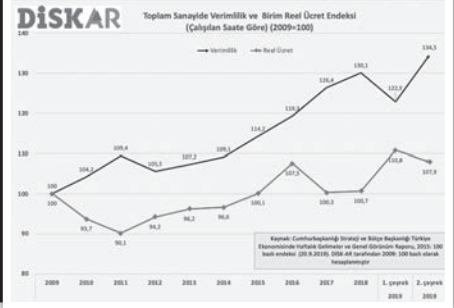
Karşı karşıya olduğumuz tablonun bizler açısından iç açıcı olmadığı ortadadır. Kuşkusuz tablonun bu kadar karanlık olmasının en büyük sebebi işçi sınıfı olarak örgütsüz olmamızdır. Sendikalı olan arkadaşlarımız dahi gerçek anlamıyla bir örgütlülüğün yoksun durumdadır. Taban inisiyatifi açığa çıkartacak işyeri komitelerine dayanan örgütlenmeler oluşturulmamakta, işçilere söz-yet-karar hakkı tanınmamakta, sonuç alıcı eylem ve mücadele biçimlerine başvurulmamaktadır.

Sendikal bürokrasi ve onun sahip ol-

duğu işbirlikçi ve uzlaşmacı anlayış son sözleşmelerde bir kez daha ortaya çıkmış, işçi sınıfının zaten sınırlı olan haklarının iyice tırpanlanmasında özel bir rol oynamıştı.

Bugün karşımızda bulunan sermaye kendi adına güçlü bir örgütlülük sergilemektedir. Sermayenin temsilciliğini yapan AKP iktidarı da sermayenin taleplerini karşılamak için bizlerin karşısına grev yasakları, YHK vb. uygulamalarla her türlü baskı ve zor aygıtını çıkarmaktadır. Ancak unutmamamız gerekiyor ki yenilmez gibi görünen bu örgütlü güç ve onun çok yönlü saldırıları karşısında yapabileceğimiz çok fazla şey ve sahip olduğumuz muazzam bir güç var. Bu gücü açığa çıkartabilmek, saldırıları püskürtebilmek için fabrika fabrika örgütlenip, tek bir vücut olarak sermayenin ve onun temsilciliğini yapanların karşısına çıkmaktan başka seçeneğimiz yok! Bizleri açlığa, yoksulluğa sürükleyenlerin, çocuklarımızın geleceğini çalanların karşısına "Sınıfa karşı sınıf!" bakışı ile dikilelim, saldırıları püskürtelim!

Petrokimya İşçileri Birliği Bülteni'nin Ekim 2019 tarihli sayısından alınmıştır...

DİSK-AR: İşçiler daha çok üretti, ancak pay alamadı

İşçilerin emek gücünün sömürsü üzerine kurulu ücretli kölelik düzeni, farklı yol ve yöntemlerle bu sömürü derinleştiriyor. Ağırlaşan sömürü koşulları kapitalistlerin daha fazla kâr etmesinin önünü açarken, işçileri de daha kötü çalışma ve yaşam koşullarına mahkum ediyor.

Türkiye kapitalizminin krizi işçi ve emekçileri daha fazla yoksullaşma ve işsizliğe sürüklerken, aynı zamanda sanayide de verimlilik, ücretlere kıyasla daha fazla artarak emek sömürsününun ağırlaşmasına yol açıyor.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın paylaştığı istatistiklere dikkat çekti ve "Sanayide verimlilik ve ücret arasındaki uçurum artıyor" vurgusu yaptı.

DİSK-AR'ın aktarımına göre, 2019 Eylül ayı itibarıyla verimlilik 2009'a kıyasla yüzde 34,5 artarken, reel ücretler sadece 7,9 arttı.

DİSK-AR'ın paylaşımında şu ifadeler yer aldı:

- 2015: 100 bazlı endekse göre 2019 1. çeyrekte 107,7 olan verimlilik 2. çeyrekte 117,8'e yükselirken, reel ücretler 110,7'den 107,8'e geriledi. Diğer bir ifadeyle reel ücretler düşerken verimlilik arttı.

- DİSK-AR tarafından 2009: 100 bazlı hale getirilen endeks, ücretlerin verimlilik karşısında sürekli gerilediğini, diğer bir ifade ile ücretlerin artan verimlilikten pay alamadığını gösteriyor. Verimlilik 2009'a göre yüzde 34,5 artarken, reel ücretler ise sadece yüzde 7,9 arttı.

- Sanayide verimlilik kriz döneminde 2019 birinci çeyrekte kısmi bir azalış yaşarken, 2. çeyrekte yeniden artmış, buna karşılık reel ücretler verimlilik artışının altında kalmış.

- Özetle işçiler daha çok çalıştı, daha çok üretti ancak, bu artıştan pay alamadı.

Petrokimya İşçileri Birliği: Hangi su ile hangi kiri yıkayacağız şimdi?

Petrol-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Orhan Zengin'in TPI fabrikası servis şirketini değiştirme çabaları üzerinden açığa çıkan ve seçildiği günden bugüne kadar yaptığı usulsüzlüklerin de işçiler tarafından tartışıldığı bu süreçte dair Petrokimya İşçileri Birliği bir açıklama daha yaptı.

"Hangi su ile hangi kiri yıkayacağız şimdi?" başlıklı açıklamada işçilere; Zengin şahsında ortaya serilen sendikal bürokrasiye karşı birlik olma, yan yana gelip komiteler kurarak 'sınıfa karşı sınıf' eksenine dayanan sendikal ilkeler çerçevesinde mücadeleyi büyütme çağrısı yapıldı.

Açıklamanın tamamı şu şekilde:

HANGİ SU İLE HANGİ KİRİ YIKAYACAĞIZ ŞİMDİ?

Petrol-İş İzmir Şubesi üzerinden başlayan, sendikal görevleri kendi imkan ve çıkarları için kullanma durumu sendikal hareketin bilindik ve aşına olduğumuz bir sorununu tekrar gözler önüne serdi. Bu konu ile ilgili Petrol-İş üyesi ve özellikle İzmir şubeye bağlı işçilere hatırlatmakta fayda gördüğümüz birkaç temel konu var.

1. Sendikal bürokrasi mevcut sendikal bakışın temel kaynağıdır. Sendikal görevi "meslek" olarak gören, örgütlü olduğu fabrikayı "şirketim" sayan bu bakış sınıfımızın önündeki engellerden birisidir. Sendikal bürokrasi kişiler temelinde kendini var etse de, sendikal bürokrasi kişilerin ötesinde yerleşmiştir. Birilerini tahttan indirip yenisini geçirme düşüncesi aynı sorunların tekrarı dışında bir anlam taşımamaktadır. Sendikal bürokrasiyi pasif ve etkisiz hale getirecek tek kuvvet tabanın gerçek sendikal ilkeler

çerçevesinde mücadeleci bir çizgide yan yana gelmesidir. Mücadeleci, tabanın söz, yetki ve karar mekanizmasına dayanan işleyiş, 'sınıfa karşı sınıf' tutumu bu ilkelerin başında gelmektedir.

2. Sendikal görevler; arkadaş ilişkisi, aile dostluğu gibi kavramlarla bir şirket, bir grup için çıkar sağlamak amacı ile kullanılmaz. Kullanan her kimse derhal sendikalarımızdan uzaklaştırılmak zorundadır. İzmir Şube Başkanı Orhan Zengin servis şirketi üzerinden görevini kendi amaçları doğrultusunda kötüye kullanmıştır. Bir sendika başkanının görevi aile dostuna ihale kazandırmak değil, servisi kullanan işçilerin talepleri doğrultusunda hareket etmektir. Derhal istifa etmelidir. Bu durumu bilen ve ses çıkartmayanların yapması gereken de farklı değildir.

3. Sendikalar işçi sınıfının mücadele örgütüdür. Tek gerçek budur. Bu çizginin içinde Orhancı, Örgenci gibi taraftarlıklar mücadelemize zarar vermekte, bürokrasinin tekrar ve tekrar yaşam imkanı

bulmasını sağlamaktadır. Sermaye ile olan sınıfsal farklılığımız ve bu durumun sonucu olan sınıfsal karşıtlığımız çizgimizin temeli olmalıdır. Kişilere dayalı değil, ancak mücadele ve sendikal programa dayalı ayrımlar ve ayrışmalar sendikalarımızı ileriye taşıyabilir. Kişiler temelinde bir ayrışma birilerinin dümenine su taşımak dışında bir anlam taşımamaktadır.

4. Sendikaya üye olan her işçi aidaat verir. Bu aidaatlar mücadelenin büyümesi, yeni olanaklar yaratılması, üyenin sendikal ve sınıfsal bilince kavuşması için eğitimler yapılması ve sendikal örgütlülüğü büyütme için kullanılır. İşçinin alınlarının bir parçası olan sendikal aidaatlar, birilerinin denetimi altında kullanıldığında sorunların ve tartışmaların sürekli bir şekilde devam ettiği, yıllardır her sendikada bilinen bir gerçektir. Her harcama üyenin denetimine açık olmalıdır. Sendikal bütçede denetim ve şeffaflık değişmez bir ilke olmalıdır. Aylık harcamalar kuruluşu kuruluşuna açıklanmalı, büyük

harcamalar üyelerin onayı olmadan yapılmamalıdır.

Görünen köy kılavuz istemez. Bu kiri ancak mücadeleci ve ilkeli bir çizgi söküp atabilir. Çıkar, para, menfaat çamuruna batmışlar ve onların geçmiş ortakları arasında bir tercih yapmak zorunda değiliz.

Petrokimya İşçileri Birliği olarak İzmir Şube'de örgütlü işçilere çağrımızdır:

Bu acı örnek bir kez daha göstermiştir ki; taban gerçek bir örgütlülüğe kavuşmadan sorunlarımız tekrar edecektir. Sendikal harekete yerleşmiş bürokratik anlayış sermayeye karşı gerçek bir mücadele veremez. Bu yolu ancak işçilerin birliğini oluşturarak düzleyebilir ve önümüzü açabiliriz. Birliğimizin çizgisi ve bakışı ile sendikal bürokrasinin kirinden sendikamızı temizleyelim. Yan yana gelelim, komitelerimizi kuralım, sendikal ilkeler çerçevesinde mücadele edelim. Tek gerçek çözüm budur ve birliğimiz, bunu savunmaya ve örgütlemek için mücadeleye devam edecektir.

Cargill işçileri eylemlerini yaygınlaştıracak

Tekgıda-İş Sendikası'nda örgütlenmekten sonra işten atılan Cargill işçileri işe geri dönmek için nöbetlerini İstanbul'da sürdürüyor. Direnişlerinin 526. Gününde (25 Eylül) basın açıklaması yapan işçiler 1 Ekim'den sonra eylemlerini daha yaygın biçimde sürdüreceklerini ifade ettiler.

İstanbul Ataşehir'de bulunan Cargill

Genel Müdürlüğü önünde devam eden nöbette, işçileri desteğe gelenlerle birlikte basın açıklaması yapıldı.

Basın açıklamasında Tekgıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreteri İbrahim Ören konuştu. 14 işçinin işe iade davalarını kazanmalarına rağmen işçilerin işe alınmadığını belirten Ören, eylemlerini 1 Ekim'den itibaren yaygın-

laştıracaklarını ifade etti. Cargill yönetimine seslenen Ören, "1 Ekim tarihi itibarı ile Genel Müdürlüğünüz önünde yaptığımız eylemi sizin müşterileriniz olan ve sendikamızın örgütlü olduğu Pamir Gıda, Dr. Oetker, Coca Cola, Pepsi-Co, Eti, Mondelez ve Nestle gibi büyük işletmelerin Genel Müdürlükleri önüne taşıyacağız" dedi.

Sınıf devrimcilerinden kıdem tazminatı gündemli etkinlikler

Sınıf devrimcileri, 22 Eylül'de İstanbul'un üç ilçesinde kıdem tazminatı gündemli etkinlikler düzenledi.

KÜÇÜKÇEKMECE

İşçilerin Birliği Derneği (İBD) "Kıdem tazminatının gaspına, kölece çalışma ve yaşam koşullarına geçit vermeyelim!" şiarıyla forum ve basın açıklaması gerçekleştirdi.

Yaklaşık bir aydır fabrikalara bildiri dağıtımları, merkezi noktalarda stand çalışmaları, duvar gazeteleri ile Sefaköy, İkitelli, Güneşli, Terazidere'de forum ve basın açıklamasının çağrısı yapılmıştı.

Başta metal ve tekstil olmak üzere farklı işkollarından işçi ve emekçilerin katıldığı forum ilk olarak, hazırlık sırasında gerçekleştirilen kıdem tazminatı anket çalışmasının sonuçlarının aktarılması ile başladı. Ardından Yeni Ekonomi Programı ve 11. Kalkınma Planı ile gündeme gelen kıdem tazminatının fona devri ve Bireysel Emeklilik Sistemi'in zorunlu hale getirilmesi üzerine bilgi verildi. Bu kapsamda geçmiş fon uygulamaları ve akibetleri örnek olarak gösterildi. Konuşmada, geride kalan sözleşme süreçleri ve devam eden metal TİS süreci değerlendirildi. TİS süreçlerine nasıl yaklaşılması gerektiği üzerinde duruldu.

İBD adına yapılan sunumun ardından foruma geçildi. Forumda, saldırılar karşısında nasıl bir mücadele yürütülmesi gerektiği öne çıktı. Ayrıca öne çıkan gündemlerden biri de sendikal bürokrasiye karşı mücadele ve taban örgütlülükleri oldu. Forum, kıdem tazminatının gaspına karşı yürütülen çalışmaların sürdürülmesi ve İBD'de düzenli toplantıların-etkinliklerin gerçekleştirilmesi kararı ile sonlandırıldı.

Forumun ardından Sefaköy metrobüs çıkışında basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın açıklamasında krizin faturasının işçi ve emekçilere kesilmeye çalışıldığı, bu kapsamda saldırıların arttığı ifade edildi. Kıdem tazminatının "fona devri" adı altında gasp edilmesine, kölece çalışma ve yaşam koşullarına karşı birlik olma ve mücadele etme çağrısı yapıldı. Basın açıklamasında "Sermayeye hizmete sınır tanımayan AKP iktidarının hayata geçirdiği saldırılara dur demek için birlik olalım. Fabrikalarımızdan başlayarak hayatın her alanında bir araya gelip se-

simizi yükseltelim. Bizlere geleceksizlik dayatanlara, kıdem tazminatımıza göz koyanlara, temel tüketim ürünlerine her gün yeni zamlar yapanlara karşı mücadeleyi büyütelim!" denildi.

Basın açıklamasında İşçilerin Birliği Derneği imzalı "Kıdem tazminatımızın gaspına ve kölece çalışma koşullarına geçit yok!" yazılı ozalit açıldı. Basın açıklaması boyunca "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!", "Direne direne kazanacağız!", "Kıdem hakkımız gasp edilemez!" sloganları atıldı. Basın açıklamasına DEV TEKSTİL ve TOMİS de katıldı.

SARIGAZI

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası ve İşçilerin Birliği Derneği krizin işçi sınıfına yansımaları ve kıdem tazminatı hakkının gaspına karşı sürdürdüğü çalışmalarının bir parçası olarak panel-forum gerçekleştirdi.

Etkinlik ön sürecinde sınıf devrimcileri, hazırladıkları anket ve bildirileri Samandıra, Sultanbeyli ve İMES'de fabrikalara ulaştırdı. Sarıgazi'de açılan standlarda, kıdem tazminatı hakkıyla ilgili bilgilendirme çalışmalarını ve krizin faturasını ödememek için mücadele ve örgütlenme çağrılarını sürdürdü.

Avukat Bülent Şimşek'in katılımıyla düzenlenen panelde öncelikle dünyada ve Türkiye'de yaşanan kriz ve işçi sınıfına yansımalarına değinildi. Ardından Avukat Bülent Şimşek kıdem tazminatı

hakkının önemine değindi. Türkiye'de fonların, işçi sınıfı-emekçiler lehine kullanılmadığını ve yağma politikalarının bir parçası olduğunu örneklerle açıkladı. Bugün sadece kıdem tazminatı hakkının değil, işçi sınıfı-emekçilerin tüm kazanılmış haklarının saldırı altında olduğu anlatılırken, haklarımıza sahip çıkma çağrısı yapıldı.

Konuşmanın ardından panele katılan farklı işkollarından işçiler fon ve yeni saldırı yasası ile ilgili düşüncelerini aktardı. Saldırılara tek tek değil, topyekûn karşı çıkılması gerektiği üzerine duruldu. İşçiler, kıdem tazminatı hakkına sahip çıkmanın, iş güvencesine sahip çıkmak olduğunu vurguladılar. Panele katılan pek çok işçi canlı tartışmaların bir parçası olurken, yapılan anketlerin sonuçları açıklandı.

Etkinlik, bu saldırıları parçalayacak gücün işçi sınıfı ve emekçilerin örgütlülüğünde olduğu vurgulanarak, örgütlenme ve topyekûn mücadele çağrısı ile bitirildi.

TUZLA

Çeşitli sendikalara üye işçiler, sınıf devrimcilerinin çağrısıyla bir araya gelerek krizi ve kıdem tazminatının gaspı planlarını tartıştı. Toplantıda ilk olarak, ülkede ve dünyadaki ekonomik kriz tartışılırken bunun bedelinin hep işçi sınıfına ödetildiği ifade edildi. Aynı zamanda siyasal kriz atmosferine de değinilerek buna karşı tek adam diktasının oluşturul-

maya çalışıldığı vurgulandı.

Toplantının devamında kıdem tazminatı hakkının gaspı başlığı açılarak, yasanın geçmesi halinde yaşanacak kayıplar tartışıldı. Bunun sadece maddi bir kayba yol açmayacağı, bu saldırının işçi sınıfının iş güvencesi ve örgütlülüğüne dönük de bir saldırı olduğunun altı çizildi. Toplantıya katılan Birleşik Metal-İş üyesi işçiler; sendika tarafından yeterli bilgilendirilmediklerini, bunun da fabrikada dedikodu ortamına yol açtığını, bilgisiz bırakılan işçilerin varolan kıdemini kurtarmak için gönüllü çıkışlara yöneldiğini ifade ettiler. Türk Metal üyesi bir işçi ise kıdem tazminatı hakkının gaspına yönelik bir saldırının işçiler arasında öfkeyle karşılanacağını ifade etti.

Sermaye devletinin yıllardır kıdem tazminatını gasp etme hazırlığında olduğu, ancak sınıfın tepkisinden çekindiği vurgulanarak işçi sınıfı içinde bu son kaleye sahip çıkma eğilimi olduğu ifade edildi. Ancak sendikal bürokrasinin göstermelik açıklamalarla işçi ve emekçileri pasifize ettiği, bu konuda da uğursuz rolünü oynadığı, gaspı engellemek için sınıfın birlik içinde üretimden gelen gücüne başvurması gerektiğinin altı çizildi.

Yapılan tartışmaların ardından sorunları bizzat yaşayanlar olarak, çözüm konusunda da özneleşmek gerektiği ifade edildi. İşçiler olarak yan yana gelme zeminlerini çoğaltmak, bu zeminleri süreklileştirmek ihtiyacı vurgulanarak toplantıya son verildi.

Çin Halk Devrimi'nin zaferinin 70. yılı!..

Çin halkı ayağa ka

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin açtığı çıғırda gelişen ve onun ardından 20. yüzyılın en büyük ikinci devrimci sar-sıntısı olan Büyük Çin Halk Devrimi'nin 70. yılındayız... Bunu vesile ederek bur-da yayınladığımız ana metin, devrimin zaferini ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan edecek olan Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nda Başkan Mao'nun yaptığı açılış konuşmasıdır. Onu tamamlayan ikinci metin, çalışmalarını tamamlayan Konferans'ın Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu tüm dünya-ya ilan eden bildirisidir. "Dört Bir Yana Yumruk Sallamayalım" başlıklı üçüncü metni ise devrimin zaferinin hemen son-rasında devrimci iktidarın farklı sınıflara ve ulusal azınlıklara ilişkin politikalarını özetlemektedir... - Kızıl Bayrak

Temsilci arkadaşlar,

Bütün ulusun büyük bir sabırsızlıkla beklediği Siyasi Danışma Konferansı ça-lışmalarına başlamış bulunuyor.

Konferansımız, Çin'deki bütün de-mokratik Partileri ve halk örgütlerini, Halk Kurtuluş Ordusu'nu, ülkenin çeşitli bölgelerini ve milliyetlerini ve denizası-ri ülkelerde yaşayan Çinlileri temsil eden 600'ü aşkın temsilciden oluşmaktadır. Bu, konferansımızın, bütün ülke halkının büyük birliğini temsil eden bir konferans olduğunu göstermektedir.

Bütün ülke halkının bu büyük birliği-ne ulaşılmasının nedeni, ABD emperyalizminin desteklediği gerici Guomintang hükümetini yenilgiye uğratmış olma-mızdır. Yeryüzünde eşine pek az rast-lanmış bir ordu olan kahraman Çin Halk Kurtuluş Ordusu, üç yıldan biraz fazla bir süre içinde ABD desteğindeki gerici Guomintang hükümetinin milyonlarca askeri tarafından girilen bütün saldı-rıları yerle bir etti ve karşı-saldırıya ve saldırıya geçti. Şu anda Halk Kurtuluş Or-dusu'nun milyonlarca askerden oluşan sahra orduları, savaşı Tayvan, Gvantung, Gvangsi, Kveyçov, Sicuan ve Sinkiang yakınlarındaki bölgelere sürmüş ve Çin halkının büyük çoğunluğu kurtuluşa ka-vuşmuş bulunmaktadır. Bütün ülke halkı üç yıldan biraz fazla bir süre içinde saf-larını sıklaştırdı, Halk Kurtuluş Ordusu'nu

desteklemek üzere omuz omuz verdi, düşmana karşı savaştı ve temel zaferi ka-zandı, işte, bugünkü Halk Siyasi Danışma Konferansı bu temel üzerinde toplanmış bulunmaktadır.

Konferansımızın adının Siyasi Danış-ma Konferansı olmasının nedeni, üç yıl kadar önce Çan Kayşek'in Guomindan-ğıyla birlikte bir Siyasi Danışma Kon-feransı toplamış olmamızdır. Bu konfe-ransta varılan sonuçlar Çan Kayşek'in Guomindanğı ve onun suç ortakları tara-fından baltalanmış, ama gene de konfe-rans halk üzerinde silinmez bir etki bırak-mıştı. Bu konferans, emperyalizmin uşağı Çan Kayşek'in Guomindanğı ve onun suç ortaklarıyla birlikte halkın yararına hiç-bir şeyin yapılamayacağını göstermişti. Kararları gönülsüzce kabul etmeleri bile bir işe yaramamıştı; çünkü, fırsatını bulur bulmaz bu kararları yırtıp atmışlar ve hal-ka karşı amansız bir savaş başlatmışlardı. Bu konferanstan sağlanan tek kazanç, konferansın halka şu önemli dersi öğret-mesi oldu: Emperyalizmin uşağı Çan Kay-şek'in Guomindanğı ve onun suç ortakla-rıyla asla uzlaşamaz; ya bu düşmanları yok edersin ya da onlar tarafından ezilir

ve katledilirsin; ya biri ya öteki, başka bir seçenek yoktur. Çin Komünist Partisi'nin önderliğindeki Çin halkı üç yıldan biraz fazla bir süre içinde hızla uyandı ve em-peryalizme, feodalizme, bürokrat kapi-talizme ve onların genel temsilcisi gerici Guomintang hükümetine karşı ülke ça-pında bir birleşik cephe içinde örgütlen-di. Halk Kurtuluş Savaşı'nı destekledi, ge-rici Guomintang hükümetini esas olarak yenilgiye uğrattı. Çin'de emperyalizmin boyunduruğunu kırdı ve Siyasi Danışma Konferansı'nı yeniden topladı.

Bugünkü Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı yepyeni bir temel üzerinde toplanmış bulunmaktadır; bütün ülke halkını temsil etmektedir ve bütün ülke halkının güvenine ve desteğine sahip-tir. Bu nedenle, konferans, bir Milli Halk Meclisi'nin görev ve yetkilerini üstlene-ceğini ilan etmektedir. Konferans, gün-demine uygun olarak, Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Kuruluş Yasa-sı'nı, Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Halk Hükümeti'nin Kuruluş Yasası'nı ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Ortak Programı'nı kabul edecek; Çin Halk Siya-si Danışma Konferansı'nın Milli Komite-

si'ni ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Merkezi Halk Hükümet Konseyi'ni seçecek; Çin Halk Cumhuriyeti'nin milli bayrağını ve milli amblemini kabul edecek ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkentinin neresi ola-cağına karar verecek ve dünyanın çoğu ülkesinde kullanılmakta olan takvimi ka-bul edecektir.

Temsilci Arkadaşlar, hepimiz, çalış-mamızın insanlık tarihine geçeceğine ve insanlığın dörtte birini oluşturan Çin halkının artık ayağa kalktığını gözler önü-ne sereceğine inanıyoruz. Çinliler her zaman büyük, yiğit ve çalışkan bir ulus olmuşlardır; geride kalmaları ancak ya-kınçağa rastlar. Ve bunun tek nedeni de, yabancı emperyalizmin ve yerli gerici hü-kümetlerin sömürü ve zulmüdür. Atala-rımız bir yüzyılı aşkın bir zamandır yerli ve yabancı zalimlere karşı, boyun eğmez mücadeleler vermekten bir an bile geri durmamışlardır; Çin devrimindeki büyük öncümüz Dr. Sun Yatsen'in önderliğin-deki 1911 Devrimi de bunlardan biridir. Atalarımız, yarım kalan amaçlarını ger-çekleştirmemizi istediler. Biz de onların bu isteğini yerine getirdik. Safılarımızı sıklaştırdık ve Halk Kurtuluş Savaşı ve

alktı!

Mao Zedung

büyük halk devrimi sayesinde yerli ve yabancı zalimleri yenilgiye uğrattık; şimdi de Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan ediyoruz. Bundan böyle ulusumuz, dünyanın barışsever ve özgürlüksever uluslar topluluğunun bir üyesi olacak ve kendi uygarlık ve refah düzeyini yükseltmek ve aynı zamanda dünya barışını ve özgürlüğü geliştirmek için cesaretle ve vargücüyle çalışacaktır. Ulusumuz, bundan böyle, aşağılanıp horlanan bir ulus olmayacaktır. Artık ayağa kalktık. Devrimimiz bütün ülkelerin halklarının desteğini ve onayını kazandı. Dünyanın dört bir yanında dostlarımız var.

Devrimci çalışmamız henüz tamamlanmadı. Halk Kurtuluş Savaşı ve devrimci halk hareketi hâlâ ilerliyor ve çabalarımızı sürdürmemiz gerekiyor. Kuşkusuz, emperyalistler ve yerli gericiler yenilgilerini kolay kolay kabullenmeyecek, umutsuzca savaşırlardır. Bütün ülkede barış ve düzen sağlandığı zaman kesinlikle sabotajlara girişecekler, şu ya da bu yoldan huzursuzluk yaratacaklar ve her gün, her dakika bir geri dönüş tezgâhlamaya çalışacaklardır. Bu, kaçınılmaz ve kesindir. Uyanıklığı hiçbir şekilde elden bırakmamalıyız.

Devlet sistemimiz olan demokratik halk diktatörlüğü, halk devrimi zaferinin ürünlerini korumak ve yerli ve yabancı düşmanların geri dönüş hayallerini boşa çıkarmak için güçlü bir silahtır. Zaferin bu ürünlerini koruma ve yerli ve yabancı düşmanların geri dönüş hayallerini boşa çıkarma mücadelemizde yalnız kalmamak için, uluslararası alanda, bütün barışsever ve özgürlüksever ülkeler ve halklarla ve en başta da Sovyetler Birliği ve Yeni Demokratilerle birleşmeliyiz. Demokratik halk diktatörlüğünde sebat ettiğimiz ve yabancı dostlarımızla birleştiğimiz sürece, her zaman zafer kazanacağız.

Demokratik halk diktatörlüğü ve yabancı dostlarımızla dayanışma, inşa çalışmamızı hızla tamamlamamızı sağlayacaktır. Daha şimdiden ülke çapında ekonomik inşa göreviyle karşı karşıyayız. Son derece elverişli koşullara, 475 milyon nüfusa ve 9.600.000 kilometrekarelik bir ülkeye sahibiz. Önümüzde

gerçekten de güçlükler var, hem de pek çok. Ama ülke halkının yiğit bir mücadele vererek bu güçlüklerin hepsinin üstesinden geleceğine kuvvetle inanıyoruz. Çin halkı güçlükleri yenmede zengin bir tecrübeye sahiptir. Hem atalarımız, hem de biz uzun yıllar büyük güçlüklerle göğüs gerdik, güçlü yerli ve yabancı gericileri bozguna uğrattık; öyleyse şimdi zaferden sonra neden müreffeh ve gelişen bir ülke inşa edemeyelim? Sade yaşama ve sıkı mücadele etme tarzımıza bağlı kaldığımız sürece, birlik olduğumuz sürece ve demokratik halk diktatörlüğünde sebat ettiğimiz ve yabancı dostlarımızla birleştiğimiz sürece, ekonomik cephede hızla zafer kazanabiliriz.

Ekonomik inşa dalgasının yükselişini, kültür alanında bir inşa dalgası izlemek zorundadır. Çin halkının uygarlıktan yoksun bir halk olarak görüldüğü dönem artık sona ermiştir. Dünyada ileri bir kültüre sahip olan bir ulus olarak ortaya çıkacağız.

Milli savunmamız sağlanacaktır ve bir daha hiçbir emperyalistin ülkemizi istila etmesine izin verilmeyecektir. Temelini kahraman ve çelikleşmiş Halk Kurtuluş Ordusu'nun oluşturduğu halkımızın silahlı kuvvetleri korunmalı ve geliştirilmelidir. Yalnızca güçlü bir kara kuvvetlerine değil, aynı zamanda güçlü bir hava kuvvetlerine ve güçlü bir deniz kuvvetlerine sahip olacağız.

Yerli ve yabancı gericiler karşımızda titresinler! Şu işi beceremediğimizi, bu işin üstesinden gelemediğimizi söylesinler. Biz Çin halkı kendi sarsılmaz gücümüze dayanarak dosdoğru hedefimize ulaşacağız.

Halk Kurtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde canlarını veren halk kahramanları sonsuza dek yüreklerimizde yaşayacak!

Yaşasın Halk Kurtuluş Savaşı'nın ve halk devriminin zaferi!

Yaşasın Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu!

Yaşasın Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın zaferi!

21 Eylül 1949

(Seçme Eserler, Cilt V, Kaynak Yayınları, s.21-24)

Yaşasın Çin halkının büyük birliği!

Sevgili Yurttaşlar,

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın 1. Genel Toplantısı görevlerini başarıyla tamamlamış bulunuyor.

Bu toplantıya Çin'deki bütün demokratik partiler ve halk örgütlerinden, Halk Kurtuluş Ordusu'ndan, ülkenin çeşitli bölge ve milliyetlerinden, denizaşırı ülkelerde yaşayan Çinlilerden ve diğer yurtsever demokratlardan temsilciler katılmıştır. Bu konferans, bütün ülke halkının iradesini temsil etmektedir ve bütün ülke halkının eşi görülmemiş büyük birliğini ortaya koymaktadır.

Bütün halkın bu büyük birliğine, ancak uzun yıllar süren kahramanca mücadelelerden sonra, ancak Çin Komünist Partisi'nin önderliğindeki Çin halkı ve Halk Kurtuluş Ordusu ABD emperyalizminin desteklediği Çan Kayşek'in gericisi Guomindang hükümetini yenilgiye uğrattıktan sonra ulaşılmıştır. 1911 Devrimi'ne önderlik eden büyük devrimci Dr. Sun Yatsen gibi olağanüstü insanlar da içinde olmak üzere Çin halkının öncüleri, bir yüzyılı aşkın bir zaman, emperyalistlerin ve gericisi Çin rejimlerinin zulmünü yıkmak amacıyla verdikleri aralıksız mücadelelerde kitlelere rehberlik etmişlerdir; onların yılmaz ve kararlı çabaları sayesinde artık bu hedefe kesin olarak ulaşılmış bulunmaktadır. Bu toplantıyı, Çin halkının düşmanları karşısında zafer kazandığı, ülkesinin çehresini değiştirdiği ve Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurduğu bir sırada yapıyoruz. Biz, 475 milyon Çin halkı artık ayağa kalktık; ulusumuzun geleceği son derece parlaktır.

Toplantımız, halkımızın önderi Başkan Mao'nun önderliğinde*, fikir birliği içinde ve Yeni Demokrasi ilkesine uygun bir biçimde çalışarak, Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Kuruluş Yasası'nı, Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Halk Hükümeti'nin Kuruluş Yasası'nı ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Ortak Programı'nı kabul etmiş; Pekin'in Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti olmasını kararlaştırmış; beş yıldızlı kırmızı bayrağı Çin Halk Cumhuriyeti'nin milli bayrağı olarak, Gönüllüler Marşı'nı da bugün için milli marş olarak kabul etmiş; Çin Halk Cumhuriyeti'nde miladi takvimin kullanılmasını kabul etmiş; Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın Milli Komitesi'ni ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Merkezi Halk Hükümeti Konseyi'ni seçmiştir. Böylece Çin tarihinde yeni bir çağ başlamaktadır.

Sevgili yurttaşlar, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu ilan edilmiştir; Çin

halkı artık kendi merkezi hükümetine sahiptir. Hükümet, Ortak Program'a uygun olarak, Çin'in dört bir yanında demokratik halk diktatörlüğünü uygulayacaktır. Devrimci savaşı sonuna kadar sürdürmesi, geri kalan düşman birliklerini yok etmesi ve Çin'i birleştirme büyük görevini gerçekleştirmek üzere tüm ülke topraklarını kurtarması için Halk Kurtuluş Ordusu'nu yönetecektir. Bütün güçlüklerin üstesinden gelinmesinde ve eski Çin'den devralınan yoksulluğu ve cehaleti yok etmek ve halkın maddi ve kültürel hayatını adım adım geliştirmek üzere ekonomik ve kültürel alanlarda büyük çapta bir inşaya girişilmesinde bütün ülke halkına önderlik edecektir. Halkın çıkarlarını koruyacak ve karşıdevrimcilerin her türlü tertibini ezip yok edecektir. Halkın kara, hava ve deniz kuvvetlerini güçlendirecek, milli savunmayı sağlamlaştıracak, toprak bütünlüğümüzü ve egemenliğimizi güvence altına alacak ve herhangi bir emperyalist ülkeden gelecek saldırıya karşı koyacaktır. Bütün barışsever ve özgürlüksever ülkeler, uluslar ve halklarla ve en başta da Sovyetler Birliği ve Yeni Demokratilerle birleşecek ve ittifak edecek, emperyalistlerin savaş kışkırtma tertiplerine karşı onlarla omuz omuza savaşırlar ve dünya barışının sürekliliği uğrunda mücadele edeceklerdir.

Sevgili yurttaşlar, daha iyi örgütlenmeliyiz. Çin halkının büyük çoğunluğunu siyasi, askeri, ekonomik, kültürel ve diğer örgütlerde örgütlemeli ve eski Çin'e özgü dağınık devlete son vermeliyiz ki; kitlelerin büyük kolektif gücü, hem Halk Hükümetini ve Halk Kurtuluş Ordusu'nu desteklemeye, hem de bağımsız, demokratik, barış içinde birleşmiş, müreffeh ve güçlü bir yeni Çin inşa etmeye yöneltilebilsin.

Halk Kurtuluş Savaşı'nda ve halk devriminde canlarını veren halk kahramanları sonsuza dek yüreklerimizde yaşayacak!

Yaşasın Çin Halkının büyük birliği!

Yaşasın Çin Halk Cumhuriyeti!

Yaşasın Merkezi Halk Hükümeti!

30 Eylül 1949

(Seçme Eserler, Cilt V, Kaynak Yayınları, s.25-27)

* Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın 1. Genel Toplantısı, Mao Zedung yoldaşı bu bildiriye kaleme almakla görevlendirdi. Bildiri onaylanırken, temsilcilerin önerisi üzerine bildiriye "halkımızın önderi Başkan Mao'nun önderliğinde" deyiimi eklendi.

Dört bir yana yumruk sallamayalım

Mao Zedung

Partinin Yedinci Merkez Komitesi'nin 2. Genel Toplantısı'ndan bu yana, partimizin önderliğindeki yeni demokratik devrim ülke çapında zafere ulaştı ve Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu. Bu büyük bir zafer, Çin tarihinde eşi görülmemiş derecede büyük bir zafer, Ekim Devrimi'nin ardından dünya çapında önem taşıyan büyük bir zaferdir. Stalin yoldaş ve daha birçok yabancı yoldaş, Çin Devrimi'nin zaferini son derece büyük bir zafer olarak görmektedir. Oysa birçok yoldaşımız kendilerini mücadeleye öylesine kaptırmışlar ki, bu durumu fark edemiyorlar. Çin Devrimi'nin zaferinin büyük önemi konusunda parti içinde ve kitleler arasında geniş çapta bir propagandaya girişmeliyiz.

Bu büyük zaferi kazandığımız şu sıralarda, son derece karmaşık mücadeleler ve birçok güçle karşı karşıyayız.

Ülkenin 160 milyon nüfusa sahip olan kuzey yörelerinde toprak reformunu tamamlamış bulunuyoruz. Bu, büyük bir başarı olarak kabul edilmelidir. Kurtuluş Savaşı'nı esas olarak bu 160 milyon insana dayanarak kazandık. Çan Kayşek'in alaşağı edilmesinde zafer kazanmamızı mümkün kılan, toprak reformunun zaferiydi. Sonbaharda, bütün toprak ağası sınıfını alaşağı etmek üzere, aşağı yukarı 310 milyonluk bir nüfusa sahip olan geniş bölgelerde toprak reformunu başlatacağız. Toprak reformundaki düşmanlarımız hem güçlü hem de çoktur. Bize karşı saf tutanlar arasında birinci olarak emperyalistler, ikinci olarak Tayvan ve Tibet'teki gericiler, üçüncü olarak geri kalan Guomintang kuvvetleri, gizli ajanlar ve haydutlar, dördüncü olarak toprak ağası sınıfı ve beşinci olarak da emperyalistlerin Çin'de açtıkları misyoner okullarındaki, din çevrelerindeki ve Guomintang'tan teslim alınan kültür ve eğitim kurumlarındaki gerici güçler bulunmaktadır. Bunlar, düşmanlarımızdır. Bunların hepsiyle de mücadele etmek ve toprak reformunu bundan öncekinden çok daha geniş bir bölgede gerçekleştirmek zorundayız. Bu, tarihte eşi görülmemiş, son derece şiddetli bir mücadeledir.

Bu arada, devrimde kazandığımız zafer, toplumsal ekonomimizin yeniden düzenlenmesine yol açtı. Bu yeniden düzenlenme, gerekli olmakla birlikte, şimdilik sırtımıza ağır yükler bindirmek-

tedir. Birçokları, bu yeniden düzenlenme ve sanayi ve ticaret alanında savaşın yol açtığı belirli bir yıkım yüzünden, bizden hoşnut değildiler. Şu anda milli burjuvaziyle olan ilişkilerimiz son derece gergindir; milli burjuvazi kaygı içindedir ve büyük bir hoşnutsuzluk duymaktadır. İşsiz aydınlar ve işçiler ve birtakım küçük zanaatkârlar bizden hoşnut değildiler. Köylük bölgelerin çoğundaki köylüler de yakınmaktadır, çünkü toprak reformu oralar da henüz gerçekleştirilmemiştir ve ayrıca devlete tahıl vermek zorundadırlar.

Bugünkü genel siyasetimiz nedir? Bugünkü genel siyasetimiz, geri kalan Guomintang kuvvetlerini, gizli ajanları ve haydutları yok etmek, toprak ağası sınıfını devirmek, Tayvan ve Tibet'i kurtarmak ve emperyalizme karşı sonuna dek savaşmaktır. Dolaysız düşmanlarımızı tecrit edebilmek ve onlara saldırabilmek için, halk arasında bizden hoşnut olmayanların bizi desteklemelerini sağlamak zorundayız. Bu görevi gerçekleştirmek şu anda çok güç olmakla birlikte mümkün olan bütün yolları deneyerek bu güçlüklerin üstesinden gelmemiz gerekmektedir.

Fabrikaların yeniden çalışır duruma gelmesi ve işsizlik sorununun çözülebilmesi için sanayi ve ticarete gerekli yeniden düzenlemeleri yapmalı ve işsiz işçilere 2 milyar *kati* tahıl sağlamalı ve onların desteğini kazanmalıyız. Kira ve faizi azaltığımız, haydutları ve yerel zorbaları bastırdığımız ve toprak reformunu gerçekleştirdiğimiz zaman köylü kitleleri bizi destekleyecektir. Aynı zamanda, küçük zanaatkârların, geçimlerini sağlayacak

yollar bulmalarına da yardımcı olmalıyız. Milli burjuvaziyle olan ilişkilerimizi kötüleştirmek yerine geliştirmek amacıyla sanayi, ticaret ve vergilendirmede uygun yeniden düzenlemeler yapmalıyız. Aydınlar için çeşitli türden eğitim kursları, askeri ve siyasi okullar ve devrimci enstitüler açmalı ve bir yandan onların hizmetlerinden yararlanırken, diğer yandan da onları eğitmeli ve yeniden kalıba dökmeliyiz. Aydınların toplumsal gelişmenin tarihini, tarihi materyalizmi ve diğer konuları incelemelerini sağlamalıyız. İdealist olanları bile bize karşı çıkmamaları konusunda ikna edebiliriz. Bırakın onlar insanın Tanrı tarafından yaratıldığını söylesinler, biz insanın maymundan geliştiğini söylüyoruz. Yaşı ilerlemiş, yetmiş yaşını aşmış aydınlar vardır; partiyi ve halk hükümetini destekledikleri sürece bunların geçimini sağlamamız gerekir.

Bütün parti, birleşik cephe çalışmasını başarıya ulaştırmak için içtenlikle ve bıkmadan usanmadan çaba harcamalıdır. Küçük burjuvazi ve milli burjuvazi, işçi sınıfının önderliği altında ve işçi-köylü ittifakı temelinde birleştirmeliyiz. Milli burjuvazi önünde sonunda yok olup gidecektir, ama bu aşamada onu kendimizden uzaklaştırmamalı, tam tersine kendi çevremizde toplamalıyız. Milli burjuvaziyle bir yandan mücadele etmeli, diğer yandan da birleşmeliyiz. Bunu kadrolara açık seçik kavratmak ve milli burjuvaziyle, demokratik partilerle, demokrat kişilerle ve aydınlarla birleşmenin doğru ve gerekli olduğunu gerçeklere dayanarak ortaya koymalıyız. Daha önce bunların birçoğu düşmanımızdı, ama şimdi düş-

man kampından kopmuş ve bizim yanımıza gelmiş olduklarına göre şu ya da bu ölçüde birleşebilecek olan bütün bu insanlarla birleşmeliyiz. Bunlarla birleşmek, emekçi halkın çıkarıdır. Şimdi bu taktikleri benimsemeye ihtiyacımız var.

Azınlık milliyetleriyle birleşmek can alıcı önem taşımaktadır. Azınlık milliyetlerin bütün ülkedeki nüfusu 30 milyon kadardır. Onların yaşadıkları bölgelerdeki toplumsal reformlar çok büyük önem taşımaktadır ve bu reformların titizlikle ele alınması gerekmektedir. Hiçbir zaman aceleci davranmamalıyız, acele işe şeytan karışır. Koşullar olgunlaşmadan herhangi bir reform yapmaya kalkışılmamalıdır. Koşullardan yalnızca bir tanesinin olgunlaştığı, diğerlerinin henüz olgunlaşmadığı yerlerde gene hiçbir reform yapılmayacak demek değildir. Ortak Program'da öngörüldüğü gibi, azınlık milliyetlerin yaşadığı bölgelerdeki gelenekler ve alışkanlıklar reforma tabi tutulabilir. Ama bu reformu azınlık milliyetleri kendileri yapmalıdırlar. Halkın desteği olmadan, halkın silahlı kuvvetleri olmadan ve azınlık milliyetlerin kendi kadroları olmadan, kitle çapında hiçbir reforma girişilmemelidir. Azınlık milliyetlerin kendi kadrolarını yetiştirmelerine yardımcı olmalı ve azınlık milliyetlerin kitleleriyle birleşmeliyiz.

Sözün kısası, dört bir yana yumruk sallamamalıyız. Dört bir yana yumruk sallamak ve ülke çapında gerginlik yaratmak sakıncalıdır. Karşımıza asla çok fazla düşman almamalı, bazı yerlerde ödünler vermeli ve gerginliği yumuşatmalı ve saldırımızı tek bir yönde yoğunlaştırmalıyız. İşimizi iyi yapmalıyız ki, bütün işçiler, köylüler ve küçük zanaatkârlar bizi desteklesin ve milli burjuvazi ile aydınların büyük çoğunluğu bize karşı çıkmamasın. Böylelikle, toprak ağası sınıfı ile Tayvan ve Tibet'teki gericiler gibi geriye kalan Guomintang kuvvetleri, gizli ajanlar ve haydutlar da tecrit olacaklar ve emperyalistler ülkemiz halkı karşısında yapayalnız kalacaklardır. Bizim siyasetimiz, strateji ve taktiğimiz budur. Partinin Yedinci Merkez Komitesi'nin 3. Genel Toplantısı'nın çizgisi budur.

6 Haziran 1950

(*Seçme Eserler, Cilt V, Kaynak Yayınları, s.39-42*)

İran-ABD gerilimi ve artan savaş tehlikesi

Çözülen hegemonyasına rağmen kendisini halen dünyanın jandarması kabul eden ABD emperyalizmi, Ortadoğu'da büyük felaketlere yol açacak olan savaş kışkırtıcılığını pervasızca tırmandırıyor. Bu politikasını yıllardır daha çok İran üzerinden sürdürüyor. İran'a karşı savaş çığırkanlığının son bahanesi, Suudi Arabistan'ın ulusal petrol tesislerine yapılan saldırılar oldu. Suudi petrol şirketi Aramco'ya ait iki tesisin hedef alınması, gerginliği tırmandırmış, tehlikeyi daha da büyütüştür.

Yemen'i yerle bir eden, 100 binin üzerinde insanı katliamdan geçiren ve milyonlarcasını açlık ve kıtlıkla ölüme terk eden Suudi Arabistan'a karşı savaşan Şii Husiler, 10 insansız hava aracıyla (İHA) 14 Eylül'de iki petrol tesisine yapılan saldırıyı üstlendiler. Husi hareketi, düzenlenen saldırının, Riyad yönetiminin ülkedeki operasyonlarına karşı "meşru bir yanıt" olduğunu dile getirmişti. "Suudi rejimine bir sonraki operasyonun çok daha büyük ve sancılı olacağı sözünü veriyoruz" diyen Husiler, "Suudi hükümeti açısından tek seçenek bize saldırmayı sona erdirmesidir" açıklamasını yapmışlardı.

Dünyanın en büyük ham petrol ihracatçısı olan ve günlük 9,8 milyon varil petrol üreten Suudi Arabistan'ın ulusal petrol şirketi Aramco tesislerine düzenlenen saldırı, petrol üretiminin yüzde 50 oranında düşmesine yol açtı. Suudi Arabistan, günde yaklaşık 5,7 milyon varil petrol üretimi kaybına uğradı. Ham petrolün fiyatı yüzde 20 artarak 72 dolar seviyesine yükseldi.

Uzmanlar ve Suudi Arabistan tarafından üretimin tam kapasiteye ulaşmasının haftalar-aylar alabileceği belirtiliyor. Enerji Bakanı Prens Abdulaziz bin Selman, saldırı nedeniyle petrol üretiminin geçici olarak durdurulduğunu duyurmuştu. Küresel çapta günlük 7 milyon varilden fazla petrol ihraç eden Suudi Arabistan, petrol sektörünün kalbi durumda. Dolayısıyla kısa zamanda küresel petrol arzını karşılayamaması durumunda şu an 66 dolar değerindeki Brent petrol fiyatının varil başına 100 dolara çıkabileceği ileri sürülüyor.

SAVAŞ HİSTERİSİNE YENİ BAHANE

Kendisi nükleer anlaşmadan çekildiğinden bu yana İran'a yönelik saldırgan-

lığı ve yaptırımları sistemli bir şekilde tırmandıran, fırsat buldukça da İran'ı savaşla tehdit eden ABD/Trump yönetimi, saldırıya karşılık vermeye odaklandıklarını ve çok sayıda ihtimali gözden geçirdiklerini belirtti. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, petrol tesislerinin vurulmasını, "dünya enerji arzına yönelik eşi görülmemiş bir saldırı" olarak tanımladı. Yemen bağlantısını da reddeden Pompeo, "saldırıların Yemen'den geldiğine dair hiçbir delil yok" dedi ve tüm ülkelere, "İran'ı kınama" çağrısı yaptı.

İran'ın desteklediği Şii Husi hareketi saldırıyı üstlenmesine rağmen saldırganlığın hedefine çakılan İran suçlamaları reddedip, Washington'un askeri üslerinin ve savaş gemilerinin İran füzelerinin menzili içinde olduğu tehdidini savurdu. İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif ise, İran'a yönelik herhangi bir ABD ya da Suudi saldırısının "topyekûn savaşa" yol açacağı uyarısında bulundu.

İran Dışişleri Bakanı'nın bu açıklamasına sarılan Pompeo, Suudi Arabistan'ın eli kanlı sicilli katili Prens Muhammed bin Salman ile yaptığı görüşmesinin ardından, "İran Dışişleri Bakanı topyekûn savaş ve Amerika'yla sonuna kadar savaşma tehdidinde bulunurken, bizler barışa ve barışçıl çözüme ulaşmayı amaçlayan bir koalisyon kurmak için buradayız" deme yüzüzlüğü sergilemekten geri kalmadı.

"Barış ve barışçı çözüm" ikiyüzlülüğü bir yana bırakılırsa, ABD'nin stratejik hedefleri ve çıkarlarının İran'a karşı bir savaş gerektirdiği ama bunun sanıldığı kadar kolay olmadığı biliniyor. "Ateşe hazırız" diyen Trump'ın, öte taraftan da "Saldırının arkasında kimin olduğuna inandıklarını söylemeleri ve hangi şartlar altında devam edeceğimizi duymayı bekliyoruz" sözleriyle topu Suudilere atması, demek

oluyor ki ne yapacağına karar verememesi boşuna değildir. Kibri ve küstahlığıyla bilinen koca bir dünya devinin "hangi şartlarda devam edeceğini" belirlemesi için Suudilerden ne duyacağına gerçekten ihtiyacı var mıdır bilinmez, ama onun tereddüdünün gerisinde daha temelli nedenlerin olduğu kesindir.

Suudi Arabistan'ın stratejik mevzileri olan tesislerin dronelarla "kolayından" vurulması ve bunun püskürtülememesi büyük şaşkınlık yarattı ve Amerikan hava savunma sistemi Patriotları da tartışmaya açtı. Putin'in, Suudi veliahdını arayarak S-400'ler de dahil olmak üzere bir silah anlaşması önermesi de bunun ardından geldi. Suudi ekonomisine ağır bir darbe olan ve ABD'ye de adeta meydan okuma anlamına gelen bu saldırı karşısında sadece Suudilerin değil, Trump'ın da acze düşmüş olduğu görünüyor. Saldırının tek başına mı, yoksa İran'ın desteğiyle mi yapıp yapılmadığından daha önemli olan, ABD ve Suudilerin tehditler savurmanın dışında halihazırda bir şey yapamıyor olmalarıdır.

Bu gelişmelerin yaşandığı dönemde İran Silahlı Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Abdurrahim Musevi, 20 Haziran'da ABD'nin düşürülen İHA'sıyla ilgili dikkate değer bir açıklamada bulundu. Musevi, ABD'lilerin İran'a, "Biz de bir noktayı vuralım ve siz buna ses çıkarmayın. Dava bu şekilde kapansın" şeklinde mesaj gönderdiğini iddia etti. Tahran yönetiminin buna, "Eğer bir vurursanız 10 yersiniz" şeklinde cevap verdiğini söyledi. Savaşın başlangıcının ABD'nin elinde olmasının mümkün olduğunu fakat bitişin İran'a bağlı olacağını sözlerine ekleyen Musevi, "Çatışma başlarsa inisiyatif bizim elimizde olacaktır ve belirlediğimiz zamana kadar çatışmalar devam edecektir" ifadele-

rini de kullanarak, kendi cephesinden bir meydan okumada bulundu.

İRAN'A KARŞI BİTMEYEN SAVAŞ TEHDİDİ VE TEHLİKESİ

ABD emperyalizmi tarafından İran'a karşı gündeme getirilen ve olmadık bahanelerle sürekli gündemde tutularak kışkırtılan savaş, Ortadoğu'nun temel gündemlerinden biri olmaya devam ediyor. Vesile doğdukça İran'a karşı savaş seçeneğinin masada durduğu tehdidini yineleyen ABD, bunu başka nedenlerin yanı sıra asıl olarak İran'ın nükleer silah edinme çabasıyla gerekçelendiriyor. Gündeme gelmesi durumunda bunun nükleer silahların da kullanılacağı bir savaş olacağı bıkmadan tekrarlanıyor.

Kendilerini tüm dünyayı tehdit edecek düzeyde nükleer silahlarla donatmış bulunanlar ve bir savaş makinası olan İsrail'i de Ortadoğu'nun tek nükleer gücü haline getirenler, nükleer silah edinmek isteyen İran'ı, üstelik bizzat nükleer silah kullanmakla tehdit edebilecek kadar arsız ve ikiyüzlü olabiliyorlar.

İran'ın nükleer silah edinme çaba ve kararlılığı İran'a karşı izlenen saldırgan ve savaşçı politikaların elbette ki tek nedeni değildir. İran, bölgede çok büyük petrol ve doğalgaz kaynaklarıyla (dünyanın en büyük dördüncü petrol rezervlerine ve en büyük ikinci doğalgaz rezervlerine sahip) çok önemli bir ülke durumunda. Aynı zamanda dünyanın en önemli petrol ve doğalgaz havzalarının da merkezinde duruyor. Dolayısıyla, çok önemli bir jeostratejik konumda bulunuyor. Yanı sıra 83 milyonluk nüfusuyla ve bölgedeki en gelişmiş ekonomilerden biri olarak kazançlı bir pazar oluşturuyor ve Ortadoğu'daki egemenliği de giderek güçleniyor. Tüm bu özellikleriyle İran, on yıllardan beridir ABD'nin saldırı hedefindedir.

Öte yandan İran, Rusya'nın yanı sıra, dünyanın ikinci büyük ekonomisi olduğu ileri sürülen ve enerji ihtiyacının önemli bir bölümünü İran üzerinden karşılamayı hedefleyen Çin'le çok yönlü ilişkiler geliştirilmektedir. Bu koşullarda nükleer silah edinecek bir İran'ın ABD, Batılı emperyalistler ve bölgedeki uşakların çıkarları için nasıl bir tehdit oluşturacağı ortadadır. Dolayısıyla bu ülkeyi dize getirerek ele geçirmek, temel bir emperyalist amaç olarak öne çıkıyor.

Yemen halkının Suudi saldırganlığına karşı direnişi meşrudur!

Ortaçağ artığı Suudi Arabistan rejimini besleyen Aramco petrol tekelinin bombalanması, emperyalist merkezlerde alarm zillerinin çalmasına neden oldu. Aramco tekelinin vurulması Suudi petrol üretimini yarıya düşürdü. Petrol fiyatları fırladı. Emperyalistler hop oturup hop kalktılar.

Emperyalist merkezlerle "İslam dünyası" yıllardan beri yoksul Yemen halkının Suudi bombalarıyla katledilmesini ya destekledi ya da izlediler. Bu olgu kapitalist-emperyalizmin nasıl da vahşileştiğini gözler önüne seriyor. Bunlara göre bir halkın ayırım gözetmeksizin katledilmesi "doğal", savaşı finanse eden petrol tekelinin vurulması ise "facia"dır.

ZULMÜN OLDUĞU YERDE DİRENİŞ KAÇINILMAZDIR

Suudi Arabistan-Birleşik Arap Emirlikleri ikilisinin başını çektiği "koalisyon" üç yılı aşkın süreden beri Yemen halkını katlediyor. Yemen'i kukla bir rejimle yönetebileceğini sanan Körfez şeyhleri, bu halkın sert direnişine çarptı. Karadan-denizden kuşatılan, havadan bombalanan Yemen halkı, bu vahşete rağmen direndi. Aramco tekelinin vurulması, silaha yüz milyarlarca dolar harcayan şeriatçı rejimlerin utanç verici hezimetini tescil etti.

Yemen'i yakıp-yıktılar, bu yoksul halkı ekmezsiz-ilaçsız bıraktılar. Ama diz çöktüremediler. Tersine direnişin sert kayasına çarptılar. Hezimet Suudi Arabistan-Birleşik Arap Emirlikleri koalisyonunu çatlattı. Nitekim Ortaçağ artığı bu iki rejim, son aylarda birbiriyle çekişmeye

başladı.

Aramco'nun vurulması Körfez şeyhleriyle emperyalist efendilerini diken üstünde bıraktı. Saldırıyı üstlenen Husiler, daha önce de havaalanlarını, petrol taşıyan tankerleri, bazı kritik önem taşıyan tesisleri hedef almışlardı. Diğer saldırılar çok önemsenmedi. Aramco'nun vurulması ise, şeriatçı rejimlerle hamilerine iyi bir ders oldu.

Sinir uçları vurulan emperyalistlerle şeriatçı rejimin efendileri İran'ı hedef alan açıklamalar yapıyor. Bu manevralarla Yemen halkı şahsında insanlığa karşı işledikleri suçların üstünü örtmeye çalışıyorlar. Ancak Husilerin kararlı duruşu foyalarını gözler önüne seriyor. Bölge halkları Aramco dahil Suudi hedeflerinin vurulmasını meşru görüyor. Zira saldırıya uğrayan her halkın direnerek kendini savunma hakkı vardır.

ABDÜLMELİK EL HUSİ SALDIRGAN KOALİSYONU UYARDI

Aramco'nun vurulmasından sonra ABD İran'a yeni yaptırımlar ilan ederken, şeriatçı rejim Yemen halkı üzerine bomba yağdırmaya devam etti. Bu gözü dönmüş saldırganlık Suudi rejiminin içine yuvarlandığı histerinin vardığı boyutu gösteriyor. Çünkü bu saldırıların direnişi geriletmeyeceği son üç yılda defalarca kanıtlandı.

Suudi ordusunun bombardımanlara devam etmesi üzerine açıklama yapan Yemen Ansarullah Hareketi lideri Abdul Malik el Husi, şeriatçı rejimi uyardı. Saldırıları karşılıklı durdurma çağrısı yapan el Husi, Yemen'i hedef alan saldırılar durdurulursa, Suudi Arabistan'la Birleşik Arap Emirlikleri'ne yönelik saldırılara son vereceklerini belirtti.

Yemen halkının beş yıldır kuşatmaya karşı direndiğini ifade eden Ansarullah li-

deri, saldırıların devam ettirilmesi durumunda çok daha sert karşılıklar vereceklerini ilan etti. Saldırıları durdurulmazsa daha yıkıcı vuruşlarla karşılık vereceklerini belirten el Husi, bu aşamadan sonra "kırmızı çizgileri"nin olmayacağını da hatırlattı. Yemen ordusuyla Halk Komiteleri'nin zulme karşı direnen Yemen halkının onurunu-bağımsızlığını koruyacağını belirten el Husi, aynı zamanda ateşkes ve görüşme çağrısında da bulundu. Birleşmiş Milletler temsilcisi çağrıya olumlu yaklaşırken, Suudi rejimi sessizliğini koruyor.

Aramco'nun vurulması, emperyalistler arası hegemonya mücadelesine sıkıştırılıyor. Bölgedeki olayların hegemonya çatışmasıyla bağı olsa da, sorun bundan ibaret değil. Yemen söz konusu olduğunda hem şeriatçı rejimler koalisyonuyla emperyalistlerin bu ülkeyi harabeye çeviren saldırganlığına hem bu yoksul halkın onurlu direnişine dikkat çekmek gerekiyor. Elbette emperyalistler bölgede gerilimi tırmandırıyor. Bölgesel savaş riski halkları tehdit ediyor. Ancak böyle bir çatışma olursa bunun sorumlusu direnen Yemen halkı değil, Körfez şeyhleriyle onları himaye eden emperyalistler olacaktır.

Vurgulamak gerekiyor ki, Körfez şeyhleriyle çıkar çatışması olan İran'ın Husilere desteklemesi anlaşılır bir durum. Buna rağmen Husiler ne İran'ın kuklaları ne de onun adına vekalet savaşı yürütüyorlar. İdeolojik çizgileri dini esaslara dayandırılrsa da onurunu-bağımsızlığını korumaya çalışan bir halkın direnişidir söz konusu olan.

ABD'den İran'a yeni yaptırım, Suudiler'den Yemen'e saldırı

ABD ve Suudi Arabistan, Suudi petrol tekelini Aramco'nun vurulmasının ardından İran'ı hedef almışlardı. 20 Eylül'de ABD, İran'a yönelik yeni yaptırımlar açıklarken, Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon Yemen'in Hudeyde kentini hedef alan hava saldırısı düzenledi.

ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin, yaptırımları açıklarken, Aramco saldırısından İran'ı sorumlu tuttu. "İran'ın Suudi Arabistan'a saldırısı kabul edilemez" diyen Mnuchin, yeni yaptırımları "Çok büyük bir adım" diye niteleyerek "İran'ın

bütün para kaynağını kestiklerini" öne sürdü.

Yeni yaptırımların kapsadığı kurumların başında İran Merkez Bankası yer alıyor. Ayrıca İran Ulusal Kalkınma Fonu ve Etemad Tejarate Pars co. adlı şirkete yaptırım uygulanacak. Maliye Bakanlığı'na bağlı Yabancı Varlıkların Kontrolü (OFAC) birimi, bu kuruluşların İran Devrim Muhafızları'na, Kudüs Gücü'ne ve Lübnan Hizbullah'ına para aktardığını iddia etti.

ABD Başkanı Donald Trump ise yeni

yaptırımları "bugüne dek bir ülkeye uygulanan en güçlü ve en üst düzey yaptırım" diye tanımladı.

Öte yandan Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon Yemen'in Hudeyde kentine hava saldırısı düzenledi. Husilere yönelik saldırının ardından Suudi Arabista Savunma Bakanlığı ve koalisyonun sözcüsü Turki el Maliki, Husilerin Hudeyde'deki faaliyetlerini hedef alan açıklama yaptı. Husiler ise saldırıyı kınayarak Suudi Arabistan'ı gerginliği tırmandırmakla suçladı.

Afganistan'da emperyalist işgal ve Taliban kabusu devam ediyor

Afganistan'da cihatçıların solcu Babrak Karmal yönetimine karşı terör eylemlerini başlatmalarının üzerinden 40 yılı aşkın bir süre geçti. CIA'in organize ettiği cihatçı terörle savaş girdabına çekilen Afganistan, halen bu ölüm bataklığında çırpınıyor. ABD savaş makinesinin, Afganistan'ı işgal etmesinin üzerinden ise 18 yıl geçti. Emperyalist işgal Afgan halklarına "özgürlük-demokrasi" vadetmişti. Oysa geçen ağustos ayında her gün ortalama 74 kişi öldürüldü.

Cihatçı terörün organize edilmesi, dönemin Sovyet Kızıl Ordusu'nun Afganistan'a girmesiyle izah edilir. Oysa durum tam tersidir. Babrak Karmal yönetimi cihatçı terörle baş edemediği için Sovyetler Birliği'nden yardım istemişti. Yani Afganistan'ın 40 yıldan beri savaş bataklığında çırpınması, -Sovyetler Birliği'nin hatalı politikası gerekçe gösterilse de- ABD emperyalizminin Suudi Arabistan petro-dolarlarıyla finanse ettiği iğrenç bir planın dolaysız sonucudur.

Amerikan ordusu 2001'de B-52 bombardıman uçaklarıyla yakıp-yıkarak Afganistan'ı işgal etmişti. Türk ordusu dahil, savaş aygıtı NATO'ya bağlı orduların çoğu da bu suça ortak oldular. Buna rağmen Taliban güçleri, 2001'deki ABD işgali öncesinde olduğundan daha fazla alanı kontrol altında tutuyor. Güya işgal Taliban'ı yok edip Afganistan'ı özgürleştirecekti.

Taliban da El Kaide de ABD ile Pakistan istihbaratı tarafından silahlandırıldı-egitildi-desteklendi. Usame bin Ladin'in Afganistan'a taşınması da bir CIA organizasyonuydu. Taliban'ı iktidara taşıyan da Amerika'dır. Yani ABD, yaratıp işbaşına getirdiği Taliban'ı ortadan kaldırma iddiasıyla Afganistan'ı işgal etmişti.

18 yılı geride bırakan işgal, zaten cihatçılar arası savaşın mahvettiği Afganistan'ı adeta enkaza çevirdi. Toplu kıym-

ların "sıradan olay" sayıldığı bu talihsiz ülke iki vahşi gücün, emperyalist ordularla cihatçıların insafına terk edildi. Bu uzun yıllar boyunca Afganistan'da yaşayan halklar ağır bedeller ödediler, halen de ödüyorlar. Her gün bombalar patlatılıyor, insanlar toplu şekilde katlediliyor.

Ülke enkaza çevrilse de işgalciler Afganistan'da egemenlik kuramadılar. Kabil'de kukla bir yönetimi işbaşına getiren ABD, işgalci ordusunun önemli bir kısmını Afganistan'dan çekmişti. Kukla yönetim başkent Kabil'de bile tam egemenlik kuramadı. 14 bin Amerikan askerinin fiili desteğine rağmen etkisiz kalan kukla yönetim, fiilen Taliban'la iktidarı paylaşıyordu. Fiili durumu yasal hale getirmek için Trump yönetimi de geçen aylarda Taliban'la görüşmelere başlamıştı. Kısa süre önce tarafların anlaşmaya varmak üzere oldukları açıklanmıştı. Ancak tam anlaşma sağlandığı söylenirken çark eden Trump, "Taliban ile imzalanması beklenen anlaşmanın çıkmaza girdiğini, müzakerelerin ise öldüğünü" ilan etti.

Anlaşmadan yana tutum beyan eden Taliban şefleri, görüşmeleri sürdürmeye hazır olduklarını duyurdular. Ancak Trump yönetimi tutumunu henüz değiştirmiş değil. Görüşmeler devam ederken çatışmalar da sürüyordu. Görüşmelerin kesilmesi üzerine Taliban yine intihar saldırılarını yoğunlaştırdı. Yani işgalcilerle Taliban güçleri iki koldan Afganistan halklarını katletmeye devam ediyorlar.

Taraflardan yapılan açıklamalara göre anlaşma sağlansaydı, ABD Afganistan'dan 20 hafta içinde 5 bin 400 askerini geri çekecekti. Taliban ise Afganistan topraklarını "terör faaliyetleri" için kullanmama garantisini verecekti. Trump yönetiminin görüşmelerden çekilmesi, intihar eylemlerinin artmasına neden oldu. Görüşmelere yeniden başlamaya hazır olduğunu ilan eden Taliban, kimi zaman ABD askerlerini, çoğu zaman ise sivilleri hedef alan intihar saldırıları gerçekleştiriyor.

Taliban hareketinin yürüttüğü savaş Afganistan'ı ABD ordusu için bir bataklığa çevirse de, geçmişten bugüne vahşette sınırlanmayan yöntemler kullanması, halklar için de ağır yıkımlar yarattı-yaratıyor. Afganistan halklarının talihsizliği, işgale karşı savaşta etkili tek gücün Taliban olmasıdır. İşgal karşıtı tepkileri potasında eriten Taliban, Afganistan'ı özgürleştirmenin değil, iktidar-rant pastasından alacağı payı arttırmanın derdine düşen bir hareket olduğu için, halkların sorunlarıyla-acılarıyla zerre kadar ilgilenmiyor. Hakim olduğu bölgelerde vahşi şeriat yönetimi uygulayan Taliban, her fırsatta ABD ile anlaşıp iktidar ortağı olmaya hazır olduğunu ilan ediyor.

ABD için tetikçilik yaptığında da iktidar olduğunda da işgale karşı savaşta da da aynı yöntemleri kullanan cihatçılar, daha özel planda Taliban, Afganistan halklarının başına gelmiş en yıkıcı musibetlerden biridir. Bununla birlikte cihatçıları/Taliban'ı yaratan da silahlandıran da iktidara taşıyan da iktidardan düşüren de ABD emperyalizmidir. Yani Afganistan halklarının 40 yıldır yaşadığı acıların-yıkımların-kıyımların esas sorumlusu emperyalistlerdir. Afgan halklarının on yıllara yayılan bu kabusu son verebilmeleri ise ancak emperyalist işgalcilerden ve Taliban musibetinden kurtulmalarıyla mümkün olacaktır.

Afganistan'da kolluk güçleri sivilleri hedef aldı

Afganistan'ın Helmand eyaletinde bir eve operasyon düzenleyen kolluk güçleri sivilleri hedef aldı.

Taliban üyesi bir intihar bombacısı

olduğu istihbaratıyla 22 Eylül'de bir eve operasyon düzenleyen kolluk güçleri, operasyon sırasında evin yanındaki bir düğün salonunu hedef aldı. Operasyon-

da 35 sivil öldü, 13 sivil de yaralandı.

Helmand Eyalet Konseyi Üyesi Ataulah Afgan, operasyonda ölenlerin düğüne katılan insanlar olduğunu duyurdu.

FFF hareketi ve devrimcilerin sorumluluğu

D. Asya

ULUSLARARASI EYLEM DALGASI BÜYÜYOR

20 Eylül'de genç kuşaklar dünyanın dört bir tarafını eylem alanına dönüştürdüler. 16 yaşındaki Greta Thunberg'in bir yıldan uzun bir süre önce tek başına başlattığı iklim grevi geçtiğimiz cuma günü 4 kıtayı, 156 ülkeyi, 2583 eylem alanını sardı. Üçüncü uluslararası iklim grevi dünya çapında yüz binlerce insanın katılımı ile ilk ikisini aştı. Bu kez yetişkinlere de eyleme çağırısı yapıldı.

20 Eylül Dünya Çocuklar Günü ve 23 Eylül BM İklim Zirvesi'ne atfen 20-27 Eylül tarihleri iklim grevi haftası ilan edildi. Greta, katıldığı BM İklim Zirvesi'nde, siyasetçilerin öne sürdüğü tavizlerin göz boyama dışında bir şey ifade etmediğini kararlı bir şekilde dile getirdi: "İnsanlar acı çekiyor. İnsanlar ölüyor. Nesiller toplu olarak tükenmeye başlayacak. Ama tek konuştuğunuz şey para! Ve sonsuz ekonomik büyüme masalları! Ne cüretle!"

FFF hareketinin örgütlediği iklim grevine tüm Avrupa ülkelerinde katılım gerçekleşti. Sadece Almanya'nın başkenti Berlin'de 270 bin kişi katıldı. İlk iki uluslararası grevden farklı olarak bu sefer Avrupa'daki sendikalar, kiliseler ve birçok farklı kuruluş da grev çağırısına destek verdi.

Grev dalgası Avrupa ile sınırlı kalmadı. Köklü bir öğrenci hareketi geleneğine sahip olan **Arjantin, Şili, Ekvator, Peru, Kolombiya**'da kitlesel grevlerin yanı sıra **Uruguay, Paraguay, Bolivya, Brezilya, Meksika** ve birçok başka Latin Amerika ülkesine de grevler yayıldı.

ABD'nin 50 eyaletinden 46'sında grevler gerçekleşti. Ortaokullara iklim sorunu ve çevre korunması üzerine derslerin konulması talep edildi.

Asya'da en çok göze çarpan ülke **Hindistan** oldu. Ülkenin dört bir yanını saran grevler oldukça kitlesel ve görkemliydi. **Çinhindi bölgesi** ve **uzak doğu ülkelerinde** bir dizi kentte de grevler gerçekleşti. Bunlar Hindistan'daki kitlesellikten uzak olsa da, bu ülkelerde gelişen sanayinin yarattığı kirlenme çevre konusunda duyarlılık yaratıyor.

Asya adalarındaki en yaygın eylemler **Filipinler, Endonezya** ve **Singapur**'da gerçekleşti. Filipinler'de eylemciler ham maddelerin kontrolsüz yağmalanmasını protesto ettiler.

Avustralya'da katılım bir önceki greve göre 300 bin kişi ile ikiye katlandı.

Kenya, Uganda, Nijerya ve **Güney Afrika**'da da eylemler başkentleri aşip birçok kente yayıldı. Uganda'da "plastiksiz bir gelecek" ve Güney Afrika'da iklim sorununun okullarda işlenmesi talepleri ile grevler gerçekleşti.

FFF HAREKETİN GÖVDESİNİ KİM OLUŞTURUYOR?

IPB'nin (Protesto ve Sosyal Hareketleri Araştırma Enstitüsü) verilerine göre, Avrupa'da FFF eylemlere katılan öğrencilerin yüzde 58'i kadın. Eylemcilerin yüzde 50'si 14-19, Yüzde 18'i 20-25 yaş arası. Yaklaşık 70-80% orta sınıf aile çocukları. İşçi ve emekçi çocuklarının katılımı daha zayıf. Avrupa'da hareketin asıl gövdesini eğitim düzeyi yüksek ailelerden gelen ortaokul ve lise öğrencileri oluşturuyor. Hareketin 'resmî' temsilcileri de bu profile uyuyor. FFF tüm Avrupa'da yerel gruplara sahip. Bu yereller koordinasyonu sağlayabilmek için kendi temsilcilerini, bu temsilciler de ülke temsilcisini seçiyor. Yerel platformlarda temsilciler arasında hemen hemen hiç göçmen ve eğitim düzeyi yüksek olmayan öğrencilerin olmaması sık sık tartışılıyor.

Hareketin sınıfsal zemini öne sürülen taleplerde de kendisini dışa vuruyor. Radikal önlemlerin alınması konusunda bir fikir birliği sözkonusu, fakat hangi önlemlerin alınacağı konusunda ciddi tartışmalar var. FFF'nin Almanya çapında ileri sürdüğü acil talepler; 2019 sonuna kadar kömür madenlerinin dörtte birinin kapatılması, fosil yakıtlara sübvansiyon-

ların durdurulması ve karbondioksit vergisi. Bunların arasında en çok tartışılan karbondioksit vergisi. Böylece akaryakıt ve ısınma fiyatları yükselecek. Son tahlilde bu vergi ile tekellere dokunulmamacak, yük gene işçi ve emekçilerin sırtına bindirilecek.

DÜZEN SINIRLARINDA TUTULAN GÖRKEMLİ BİR GENÇLİK HAREKETİ

İlk iki uluslararası eylemden sonra basın ve birtakım uzmanlar sık sık hareketin soluğunu kaybettiğini ve sönmüneceğini dile getiriyordu. Nitekim yerel eylem ve etkinlikler zaman zaman zayıf geçiyordu ve böyle bir izlenim bırakabiliyordu. Fakat 20 Eylül gençliğin soluğunun tükenmediğini gösterdi. FFF hareketi son yılların en büyük gençlik hareketi ve eylemlerin giderek güç kazanmasının uzun soluklu olabileceğinin bir göstergesi. FFF içinde bilim insanları, sanatçılar ve çiftçilerin de yerel birimlerini oluşturmaları, gençlik hareketinin toplumun geniş kesimlerinin desteğini aldığıın ifadesi.

Dünyanın dört bir yanını saran, günden güne güçlenen bu görkemli gençlik hareketi yeni kuşakların çevre konusundaki duyarlılığının daha da artacağını gösteriyor. Birçok yerde düzen partileri bu duyarlılığı kendi kontrollerine almayı başardılar. Hareketi düzen sınırlarına çekip, en ufak bir devrimci girişimi ve anti-kapitalist söylemi demagoji ve yasaklayıcı kurallarla boğmaya çalıştılar, çalışıyorlar. Avrupa seçimlerinde görüldüğü gibi bu harekettten yararlanmayı başardılar. İkinci uluslararası grevi "Avrupa seçimleri çevre seçimleridir"

sloganıyla kendi seçim faaliyetlerine dönüştürebildiler.

Hareket düzen sınırlarında tutulmaya çalışılsa da, gençler küresel ısınmanın tekellerin aşırı kâr hırsıyla, dolayısıyla kapitalist sistemle bağlantılı olduğunu görüyorlar. Hükümetlerin tekellere dokunmadan karbondioksit vergisi gibi girişimler ile göz boyamaya çalıştıklarını da er geç görecekler. Böylece gençlik kapitalist sistemi sorgulamaya başlayacak. Nitekim şimdiden eylemlerde sık sık "Banka ve tekellerin hegemonyasını kıralım!" gibi sloganlar atılıyor, dövizler taşıyor.

ÖRGÜTSÜZ BİR GENÇLİK KUŞAĞI VE GÖREVLER

Mevcut hareketin çevre sorununa sıkıştığı ve düzen sınırlarını aşamadığı yeterince açıktır. Fakat devrimcilerin görevi, her tekil sorunu olduğu gibi çevre sorununu da kitleleri düzene karşı genel bir mücadeleye çekebilmek için bir hareket noktası olarak ele almayı başarabilmektir.

IPB'nin verilerine göre, iklim grevi öğrencilerin yaklaşık yüzde 40'ının hayatında ilk kez katıldığı eylem. Bu gençlik yığınları örgütsüz ve önderlikten yoksun. IPB'nin Almanya'daki anket sonuçlarına göre, gençlerin yüzde 36'sı Yeşiller partisine, yüzde 12'si Sol Parti'ye yakınlık duyuyor. Yüzde 40'ı ise kendisini hiçbir partiye yakın hissetmediğini ve hiçbirine güvenmediğini ifade etmiş. Gençlerin yaklaşık yüzde 80% kendisini "sol"da görüyor. Bazı yerellerdeki gençler kendilerini "antikapitalist" ilan edip, otoyolları bloke edip "Tek çözüm devrim" diye haykırırken, başka yereller düzen partileri ile etkinlikler düzenleyip, eylemler cuma günleri yerine cumartesi yapılsın diye uğraşıyorlar.

Her bir yerelin eylem biçimi, öne sürdüğü talepler, kullandıkları sloganların birbirinden bu kadar farklı olmasının gerisinde gençlik kitlesinin örgütsüzlüğü var. Önderlik boşluğunu dolduran kim ise, o yereldeki gençlik kitlesine kendi rengini veriyor. Zaman zaman hareketin bazı yerlerde zayıflıyor görünmesi de bu boşluktan kaynaklanıyor. Devrimci güçler müdahaleye açık bu hareketi düzen sınırlarından çıkartıp ileriye taşımamın sorumluluğu taşıyor.

Gericiliğin hedefinde İstanbul Sözleşmesi var!

Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılmış, 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmişti. Sözleşme İstanbul'da imzaya açıldığı için *İstanbul Sözleşmesi* adıyla anılıyor.

İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet konusunda bağlayıcılığa sahip ilk uluslararası sözleşme olarak biliniyor. Sözleşmeyi Avrupa Konseyi üyesi olan 45 ülke ve Avrupa Birliği imzaladı, ancak sözleşme sadece 34 ülkede onaylanarak yürürlüğe girdi. O zamanlar AKP iktidarı Türkiye'nin ilk imzacı olması nedeniyle epeyce övülmüştü.

Sözleşmeye imza atan devletler, sözleşmenin getirdiği yükümlülükleri sağlamak zorundalar. Sözleşmenin gereklerinin yerine getirilip getirilmediğini denetlemek için kadına yönelik şiddet alanında uzman üyelerden oluşan GREVIO (Kadınlara Karşı Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Uzman Eylem Grubu) adlı bir organ bulunuyor. GREVIO, taraf devletlerin sözleşmenin getirdiği standartlara uyup uymadıklarını belirlemek için raporlar hazırlıyor.

Sözleşme, ister kamu ister özel yaşamda olsun, psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, zorla evlendirme, kadın sünneti, kürtaja zorlama, zorla kısırlaştırma, tecavüz ve taciz gibi, kadına yönelik şiddetin tüm türlerini içeriyor. "Kadınları her türlü şiddete karşı korumak ve kadına karşı şiddeti ve aile içi şiddeti önlemek, kovuşturmak ve ortadan kaldırmak" ve "Kadına karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve kadınları güçlendirmek de dahil olmak üzere, kadınlarla erkekler arasında önemli ölçüde eşitliği yaygınlaştırmak" için kapsamlı politika ve tedbirlerin alınması ve bu konularda uluslararası iş birliğinin yaygınlaştırılması hedefleniyor.

"Aile içi şiddet" ise, "mağdurla aynı ikametgâhi paylaşmakta olsun veya olmasın veya daha önce paylaşmış olsun veya olmasın, aile içinde veya aile biriminde veya mevcut veya daha önceki eşler veya birlikte yaşayan bireyler arasında" tanımlanıyor. Sözleşme 18 yaşından küçük kız çocuklarını da kapsıyor.

Sözleşme toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesine dayanıyor. "Kadın erkek eşitliği,

toplumsal klişelerden arındırılmış toplumsal cinsiyet rolleri, karşılıklı saygı, kişisel ilişkilerde çatışmaların şiddete başvurmadan çözüme kavuşturulması, kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve kişilik bütünlüğüne saygı gibi konuların eğitim konusu olması öneriliyor. Bu ilkelerin yaygın eğitimin yanı sıra, spor, kültür ve eğlence tesislerinde ve medyada yaygınlaştırılmasına yönelik gerekli tedbirleri almakla da tarafları yükümlü kılıyor.

Sözleşmede, "Taraflar kültür, töre, din, gelenek veya sözde 'namus' gibi kavramların bu sözleşme kapsamındaki herhangi bir şiddet eylemine gerekçe olarak kullanılmamasını temin edeceklerdir" deniliyor. Taraflar, bir kişinin ya da çocuğun evliliğe zorlanmasının cezalandırılmasını da temin etmekle görevlendiriliyor.

Sözleşme, başta kadın ve çocuklar olmak üzere şiddet mağdurlarına barınaklar sağlanması, gizlilik ilkesi kapsamında ve ülke çapında 7 gün 24 saat faaliyet gösteren ücretsiz telefon hatları oluşturulması, cinsel şiddet mağdurlarına hem tıbbi hem de psikolojik destek verilmesi, şiddet olayına tanıklık eden çocuklara da psikososyal danışmanlık hizmeti sağlanması, mağdurların şiddet uygulayanlara karşı hukuki yollara başvurmalarının olanaklarının sunulması ve tazminat hakkı gibi konuları da içeriyor. Sözleşmede belirtilen şiddet suçlarının işlenmesine yardımcı olmanın da yasalarla suç kapsamına alınması isteniyor. Ani tehlike durumlarında yetkililere, aile içi şiddet faillerinin, mağdurların veya risk altındaki kişinin ikametgâhını yeterli bir süre için terk etme emri verme ve bu kişilerle te-

mas etmesini yasaklama yetkisi veriliyor. Ayrıca sözleşmede tanımlanan gerekçelerden biri veya birkaçı nedeniyle zulüm görme tehlikesi söz konusuysa, başvuru sahiplerine mülteci statüsünün tanınması isteniyor.

GERİCİ KORO NEYE KARŞI?

Gericiler "aile kurumunu çökertme planı" olarak kodladığı İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması için son dönemlerde özel bir yoğunlaşma içindedir. *Change.org* internet sitesinden Türkiye'nin sözleşmeden çekilmesi için imza kampanyası başlatılmıştır. Yandaş gerici basın sistematik bir şekilde bu sözleşmeyi hedefe koymakta, *Milli Gazete* sözleşmeyi, "Türkiye'nin bekasına yönelmiş en büyük tehdit" olarak görürken, *Yeni Akit* aile yapısının elden gittiğinden şikâyet etmektedir. Hüda-Par ve Saadet Partisi, "aile ve toplumu yapısını bozduğu" gerekçesiyle bu sözleşmenin feshedilmesini isteyen açıklamalar yapmakta, Cumhurbaşkanı Erdoğan da bu sözleşme için, "Muhafazakâr camianın rahatsız olduğu hükümler var. Eleştiriler duyuyorum" diyerek, sözleşme maddelerinin değiştirilebileceğini söylemektedir.

İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik karşı kampanyaya kamu emekçilerin sorunlarına dair tek laf etmeyen Memur-Sen de dahil olmuş, İstanbul Sözleşmesi'nin iptali için meclise çağrıda bulunmuştu.

Gericici koro kağıt üzerinde dahi kadına yönelik şiddeti önleyici tedbirlerden rahatsızdır. AKP'nin bir dönemler AB hıyalleriyle imzaladığı bu sözleşmeye zaten uymak gibi bir niyeti olmadığı her gün yaşanan şiddet vakalarından görülmek-

tedir. Devlet koruması altındaki kadınlar öldürülmekte, katiller ödül gibi cezalarla adeta teşvik edilmektedir. Her gün yaşanan kadın cinayetlerinin gösterdiği gerçek şudur ki bu düzen ve devlet gerçekte kadınlara ne yasalar/sözleşmeler ne de yargısı ve kolluğu ile düzen kurumları korumaktadır. Sömürü üzerine kurulu bir düzende kağıt üzerindeki haklar, imzalanan sözleşmeler sermaye devletlerinin ikiyüzlüce kullandıkları maskeler olmaktan öteye gitmemektedir. Kadın hak ve özgürlüklerine dair tüm dünyada ve Türkiye'de yükselen mücadelenin basıncıyla imzalanan bu sözleşme örneğinde olduğu gibi, var olan haklar sadece örgütlü mücadelenin gücü ve basıncıyla işlevsel hale gelip, kullanılabilir. Ancak muktedirler kadın hak ve özgürlüklerine dair hiçbir şey duymak istemiyor, gerici amaçları doğrultusunda yeni hamleler yapıyorlar. Dinci gericiliğin tahayyül ettiği toplumsal düzende İstanbul Sözleşmesi gibi sorunu çözmeye yetmeyen önlemlere bile tahammül yoktur. Onlar çocuk yaşta evliliğin devam etmesi, aile bütünlüğü adı altında kadınların her türden köleliğinin sürmesi, ataerkil kültürel yapının kadına biçtiği rollerin devamını istemektedirler. Bugün bu sözleşmeye karşı çıkanlar, istismara uğramış çocukların failer ile evlenmeleri için yasa değişikliği yapılmasını, keza erken ve zorla evliliklere af getirilmesini isteyenlerle aynıdır. İstanbul Sözleşmesi esas alınarak, 30 Eylül 2014'te yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ise sürekli hedef tahtasındadır. Bunlarla birlikte nafaka ve boşanma davalarında arabuluculuk uygulamaları gibi hamleler yapılmakta, diğer yandan gerici eğitim müfredatları ve Diyanet eliyle elde ettikleri imkânlarla gericiliğin hayalleri yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Kadın hak ve özgürlükleri hedef alınmakta, toplumsal yaşam kadınlar için giderek daraltılmakta ve kadınlar karanlığa mahkûm edilmek istenmektedir.

Gericiliğin hesaplarını bozacak olansa işçi ve emekçi kadınların hak ve özgürlükleri için örgütlenmesi ve mücadeleye katılmasıdır. Kadına yönelik şiddetin, gerici dayatmaların, her türden ayrımcılığın ve sömürünün son bulması için örgütlü mücadele şarttır.

“Her üniversite mezunu iş sahibi olacak diye bir şey yok!”

Yükseköğretim Akademik Yıl Açılış Töreni'nde konuşan Erdoğan, eğitim sisteminde ve yakın zamanda hangi alanların müdahale konusu edileceğine dair düşüncelerini dile getirdi. Aynı zamanda AKP döneminde yükseköğretim kurumlarının sayısal artışından övünce bahsetti. Üniversiteli mezun işsizliği üzerine ise “Her üniversiteyi bitiren iş sahibi olacak diye de bir şey yok. Bunu dünyanın hiçbir yerinde bulamazsınız” diye buyurdu.

“Her ile üniversite” politikasını hayata geçiren AKP, tek odalı ya da tabela üniversitelerini de sayarsak, yıllar içerisinde üniversite sayısını 76'dan 207'e yükseltti. Bunların 129'u devlet, 73'ü vakıf üniversitesi. 5 tanesi de vakıf meslek yüksekokulu. Öğrenci sayısı ise 8 milyona yaklaştı. Bu sayı Almanya'da 3 milyon olduğundan, Erdoğan buradan da kendine övünç payı çıkardı. Tabii nitelik konusunda halen belli bir mesafe alınması gerektiğini itiraf etmekten kaçınmıyor. Nitelikten kastın, eğitim-öğretim müfredatının bilimsel, ilerici, laik bir içeriğe kavuşturulması olmadığı kesin. AKP iktidarı boyunca özellikle ilkokul ve lise müfredatına yapılan müdahaleler ile aynı şekilde üniversitelerdeki ilerici birikimin tasfiyesi orta yerde duruyorken, öyle bir değişim beklemek absürt olurdu. Aksine, tarikat şeyhlerinin derse girmesi, her okulun mescit yapma zorunluluğu ve daha nice gerici uygulamanın revaçta olduğu bir dönemdeyiz.

Konuşmasında liseden mezun olanların çoğunun bir üniversiteye yerleşebildiğini vurgulayan Erdoğan, iş güvencesi vermediğini açık bir şekilde ifade etti. 18-25 yaş aralığındaki gençlerin iş arayışını üniversite ile 4 sene, hatta yüksek lisans ile 2 yıl daha erteleyen politikaya rağmen genç işsizlik oranı oldukça yük-

18-25 yaş aralığındaki gençlerin iş arayışını üniversite ile 4 sene, hatta yüksek lisans ile 2 yıl daha erteleyen politikaya rağmen genç işsizlik oranı oldukça yüksek. Ek olarak, üniversite sayısı arttıkça, mezun sayısının da ve devamında diplomalı işsiz sayısının da arttığını belirtmek gerekir.

sek. Ek olarak, üniversite sayısı arttıkça, mezun sayısının da ve devamında diplomalı işsiz sayısının da arttığını belirtmek gerekir. Atanamayan öğretmen gibi bir sıfat var ülkemizde. Devlet memurluğunda liyakat yerine torpilin dönmesi ile “Devleti arkana al, sırtın yere gelmez” algısının kırıldığı ya da “Sağlık ile ilgili meslek seç, kesin atanırsın” beklentisinin geride kaldığı herkesin malumu. Artık sağlıkçılar da atanamıyor. Belli meslek grupları aynı talihsizliği yaşıyor. TÜİK verilerine göre mezun işsizliği sadece 5 yılda ikiye katlandı, 1 milyonu aştı. Kapitalizmin akıldışı yanına iyi bir örnek olan bu atan(ama)ma meselesi, sömürü düzeni sürdükçe temel bir gündem olarak kalmaya devam edecek.

Akademik Yıl Açılış Töreni'nde Erdoğan'ın değindiği diğer noktalardan biri de öğrencilere verilen burs ve kredilere zam yapılacağı yönündeki vaatlerdi. Zaten her yıl belli bir oranda zam yapılıyor, bazen de konu seçim dönemlerinde propaganda malzemesi olarak kullanılıyor. Sonrasında yurt, ulaşım ve yemekhanelerde yapılan zamlar sonucunda pratikte değişen tek şey bankamatik ekranındaki sayı oluyor. Önceki dönemde Erdoğan, burslar konusunda, “Bedavacılığa alışmayın!” çıkışı yapmıştı, neyse ki henüz burslara dokunulmadı.

Erdoğan yaptığı konuşmada, üniversiteleri piyasanın ihtiyaçlarına göre şekillendirme anlayışı kapsamında atılan çeşitli adımlara da değindi. Yükseköğretim kurumlarının yeniden yapılandırılmasına dair vurgular ile gündeme gelen

bu adımlardan biri de araştırma ve ihtisas üniversiteleri idi. Bölgesel kalkınma odaklı üniversitelerin ve ek olarak meslek yüksekokullarının, meslek liselerinin organize sanayi bölgelerinde açılmasını önemli adımlar olarak nitelleyen Erdoğan, mesleki eğitimin öğrenciler için cazip hale getirilmesinin şart olduğunu söyledi. Bu konulara tekrardan dikkat çeken Erdoğan, gerekli çalışmaların bir an önce hayata geçirilmesi temennisinde bulundu. Mesleki eğitim dışında, mühendislik ve fen bilimleri bölümlerinde de sektör ile yakın ilişki kurulması yönünde yolların bulunmasına işaret etti.

Rektör atamalarını yapılan düzenlemeler ile kendine bağlayan Erdoğan, bu konuda kriterleri daha yükseğe çıkaracaklarını, sıkı bir inceleme yapacaklarını belirtti. Ülkenin iç ve dış politikalarına dikkat çekerek, akademi dünyasının bu anlamda desteğini istedi. Rektör atamalarını da hangi kıstaslara göre yapacağını tekrardan hatırlatmış oldu.

Yeni akademik yılın açılış vesilesiyle bütün bu başlıkların mücadele gündemleri olarak ele alınacağını ve eylemlere konu edileceğini düzenin efendilerine hatırlatmak ise gençliğe düşüyor.

İstanbul'da DGB'den “Üniversite nedir” tartışması

Yeni eğitim öğretim yılının başlaması ile İstanbul'da DGB'liler bir araya gelerek “Üniversite nedir?” tartışması yürüttüler. Üniversitelerin nasıl ortaya çıktığı ve hangi tarihsel dönemde ne anlama geldiği üzerine detaylı bir tartışma yürütüldü. Antik Yunan'dan Roma'ya, Ortaçağ'dan bugüne üniversitelerin na-

sıl geliştiği tartışılırken, bugün üniversitelerin güncel durumu da konuşuldu.

İçinde bulunduğumuz dönemde üniversitelerin sermayenin arka bahçesi haline geldiği, hangi bölümün açılacağı nasıl bir müfredat belirleneceği ve üniversitenin nasıl yönetileceğinin bugün doğrudan sermayenin çıkarlarına göre

ve sermayenin belirlediği şekilde olduğu ifade edildi.

Tartışmalar sonrası DGB'nin bu dönem gerçekleştireceği eğitim hakkına dönük çalıştay üzerine planlamalar yapıldı. Çalıştay öncesi politik ön hazırlık için okuma ve tartışmaların yapılması planlandı.

Düzenin "mutluluk" safsatasına kanmayalım...

Mutluluk için mücadeleye!

Sınıflı toplumlarda, ezilen sınıf mutluluğa ancak mücadele ederek ulaşabilir. Bu mücadelenin sonucu mutsuz da bitebilir, başarısız da bitebilir. Önemli olan hakkımız olan şeylerin üstüne gidebilme çabası içinde olmak, onlara sırt çevirmemektir.

Mutluluk, ilk çağlardan bu yana üzerine yazılıp çizilmiş, felsefeciler tarafından tanımlanmaya çalışılmış bir duygudur. İnsanların çoğu her daim mutluluktan bahseder. Herkes mutlu olmayı ister ama mutluluğun kaynağını bulamaz. Televizyonlarda ve sosyal medyada bize mutluluk diye gösterilen, zengin hayat süren, son model araba kullanan, bahçeli ve havuzlu evi olan insanlar oluyor genelde. Alt sınıfları bu insanlara özendirip, "siz de bunlar gibi olabilirsiniz" diyorlar.

Reklamlardaki "mutlu kadın" simgesi, x marka dedorantı, y marka şampuanı, z marka alet sayesinde sahip olduğu pürüzsüz bacakları, "light" ürünler sayesinde elde ettiği ince vücudu ve bunu teşhir eden markalı giysileri ile "doğru erkeği" önce baştan çıkararak, sonra da filanca deterjan sayesinde bembeyaz yaptığı çamaşırlarıyla ve falanca yağları kullandığı güzel yemekleri ile iyi bir eş ve anne olan kişi oluyor genelde. Kariyer de yapar çocuk da! Her şeye birden sahip olabilir. "Güzelliği" sayesinde mutlu olmayı hak eder bu kadınlar...

Öte yandan, erkeğin mutluluğunun anahtarı, iş dünyasında kıyasıyla rekabetle gücünü ispat etmesi sonucunda elde ettiği "başarı"lardır. Zengin ve mutlu erkek, bir yandan son model arabasıyla seyahat ederken, övüneceği güzellikte

bir kadını da eş olarak sahiplenmiştir vb. İşte bizim önümüze koyulan mutluluk tabloları bunlar. Asla sahip olamayacağımız zenginlik, önümüze koyulan mutluluk oluyor. Hayatı, çalışmak ve sömürü düzeninin altında ezilip yoksulluğa katlanmak olan kesim ise bunun hayalini kurmak durumunda kalıyor!

Fark ettiyseniz, sistemin ezdiği ve dışladığı insanlar, yeterli paraları olmasa da, büyük AVM'leri gezmeyi alışkanlık haline getirmişlerdir. Sadece vitrinden görebilecekleri şeylere bakıp, bir gün hepsine sahip olmanın düşünüyü kurar bu insanlar. Hayalleri medya tarafından belirlenmiş bu insanlara bir de zenginlerin öğütleri pazarlanır. Kişisel gelişim kitaplarından "mutluluk" öğrenmeye çalışan insan sayısı hiç de az değil. Bu kitaplarda genelde aşılacak fikir, "yeter ki isteyin, pozitif düşünün" şeklinde oluyor. Pozitif düşünmek kötü bir şey değil elbette ama kötü olan, bu kitapların pozitif olmak adına örneğin olmaması gereken bir olaya, duruma, kölece koşullara, haksızlığa vs.ve itaat etmeyi aşılmasıdır.

Belirsizliklerle dolu, savaşların hüküm sürdüğü, toplumsal yapının çöktüğü, insan ilişkilerinin yozlaştığı, kısaca insanın kendi hayatı üzerinde etkisinin kalmadığı dönemlerde, hep böylesi felsefeler öne çıkmış, bireye teselli veremeye çalışmıştır.

Bol ideolojik makyajın altına girmiş vahşi kapitalizm, insanları, "başarı senin elinde, çalış, rekabet et ve köşeyi dön" diye pohpohlayıp, başarısızlığın tüm sorumluluğunu bireye yüklüyor. Öte yandan "başarı fetişizmi"nin insanların omuzlarına bindirdiği yük nedeniyle doğal olarak depresyona giren insanlara, kişisel gelişim kitapları ile mutlu olmayı öğretiyor. Ve sonuç olarak ya ağır şekilde psikolojik sorunlar yaşayan insanlar ya da intihar vakaları ile karşılaşılıyor.

Mutluluk, medyanın bize gösterdiği gibi onların zenginliğine özenmek ve itaat etmek değildir. Asıl mutluluk, onların zenginliği ile mücadele edip zaten bizim olanı almak için çaba göstermektir.

Bu arada mutluluğun İskandinav ülkelerinde yaşandığı söyleniyor ya, ne hikmetse en fazla intihar vakaları orada yaşanıyor. Bu düzenin içinde gerçek mutluluk olmayacaktır. Sınıflı toplumlarda, ezilen sınıf mutluluğa ancak mücadele ederek ulaşabilir. Bu mücadelenin sonucu mutsuz da bitebilir, başarısız da bitebilir. Önemli olan hakkımız olan şeylerin üstüne gidebilme çabası içinde olmak, onlara sırt çevirmemektir.

Ne mutlu, tek hedefi düzen içi mutluluk olmayanlara ve bedeli mutsuzluk olabilecek ideallerin peşinden gitme cesaretini gösterebilenlere!

ÇORLU'DAN BİR DLB'Lİ

Dinci-gericilik, rektörlük düzeyinde bile kaderciliği vazediyor

AKP iktidarı döneminde dinci-gericilik giderek tüm kurumlara nüfuz etti. Bu koşullarda açılan vakıf üniversitelerinin çoğu dünyalıklarının kurtarmasının ötesine geçmeyen tabela üniversiteleri oldu.

İnsani Değerler ve Ruh Sağlığı Vakfı tarafından 2011 yılında İstanbul'da kurulan Üsküdar Üniversitesi'nin rektörü psikiyatrist Prof. Nevzat Tarhan, Tayyip Erdoğan tarafından atandı.

Tarhan, kansere karşı mücadelede sembol haline gelen Neslican Tay'ın yaşamını yitirmesi sonrasında kaderciliği vazedenden bir açıklama yaptı:

"Neslican Tay kızımız çok çile çekti ama ümidini kaybetmedi, ölümle yüzleşebilseydi ölüm bilincine sahip olsaydı, seküler dünyanın dünyasallaşma rüzgarına kapılmasaydı dinlerin hayata anlam katma ve teselli gücünden faydalanabilseydi hastalığı düşman gibi görmezdi diye düşündüm."

İstanbul'da DGB faaliyeti

Devrimci Gençlik Birliği (DGB) üniversitelerin açılması ile birlikte hafta boyunca üniversitelere yönelik faaliyetlerini sürdürdü. "Üniversiteye hoş geldin" başlıklı bildiriler üniversitelerde dağıtıldı.

İstanbul-Cerrahpaşa Üniversitesi Büyükçekmece kampüsünde üniversiteye yeni gelen öğrencilere Büyükçekmece kampüsünü anlatan ve üniversitenin eksikliklerine değinen bildirinin yanı sıra TBMYO'ya ve HAYEF'e özel, mücadeleye çağırarak bildiriler dağıtıldı. Diğer yandan İÜ'Ç Büyükçekmece yerleşkesi öğrencilerinin kullandığı otobüs güzergahlarına "Özgürlüğümüzden ve geleceğimizden vazgeçmiyoruz!" ve "Eşit, parasız eğitim, özerk demokratik üniversite!" yazılamaları yapıldı. İstanbul Üniversitesi Beyazıt kampüsü çevresine de yazılamalar yapılarak gençlik DGB saflarında geleceği ve özgürlüğü için mücadele etmeye çağrıldı.

Devrimci samimiyet ve eleştirinin örneği: Rosa Luxemburg

Marx ve Engels, Paris Komünü üzerine ağırlıklı olarak eleştirel değerlendirmeler kaleme aldılar. Bu eleştirilerin amacı Komün'ün öncülerinden olan anarşistleri yermek değildi sadece. Marx ve Engels'in asıl amacı proletaryanın tarihteki ilk zaferini kalıcı hale getirmektir. Anarşistlerin Komün'deki ağırlığına rağmen, Marx ve Engels proletaryanın ilk zaferini büyük bir heyecanla, "Göğün zaptına çıkanlar!" sözleriyle ifade ederler.

Yıllar sonra Rosa Luxemburg'un Ekim Devrimi üzerine "Rus Devrimi" başlığıyla yayınlanan notları da benzer niteliktedir:

"Rus Devrimi herkese göstermiştir ki, söz konusu olan Rusya'nın devrime hazırlıksız olması değil, Alman proletaryasının tarihsel görevini yerine getirmeye hazır olmamasıdır. Ve bu noktanın tüm boyutlarıyla anlaşılması Rus Devrimi üzerine yapılan eleştirel bir incelemenin temel amacıdır."

Luxemburg, eleştirirken asıl amacının Almanya'da devrim kaygısı olduğunu olabildiğince net bir şekilde ifade ediyor. Daha da ileri giderek "çoğunluk sağlanmadan devrim olmaz" diyen lafazanlara da sözünü söylüyor:

"Ancak devrimlerin gerçek diyalektiği parlamento köstebeklerinin mantığını ayakları üstüne oturtuyor; önce çoğunluk olarak değil, çoğunluğa götüren devrimci taktikle ilerleme sağlanır. Bu yol

böyle açılır.

"Sadece nasıl liderlik edeceğini, yani olayları nasıl ileriye taşıyacağını bilen parti fırtınalı zamanlarda destek kazanır."

Rosa Luxemburg'un eleştirilerini okurken, acımasız olduğunu, sözünü sakınmadan söylediğini görüyoruz.

Lenin, Luxemburg katledildikten sonra onun için "Devrimin Kartalıydı" der. Çünkü Luxemburg eleştirirken devrimci bir samimiyetle Ekim Devrimi'nin kazanımlarını kalıcılaştırmayı hedefliyordu. Notlarında son yazdıkları bunu çok açık bir şekilde ortaya koyuyor:

"Bırakın Almanya'daki Hükümet Sosyalistleri Rusya'daki Bolşevik yönetiminin proletarya diktatörlüğünün bozulmuş bir biçimi olduğunu söylesinler. Eğer böyle idiye ve böyle olacaksa, bu Alman proletaryasının sosyalist sınıf mücadelesinin kötü bir karikatürü olan tavrının ürünüdür. Hepimiz tarihin yasalarına bağımlıyız ve sosyalist bir düzen ancak enternasyonal olarak mümkündür.

Bolşevikler tarihin izin verdiği sınırlar içinde gerçek bir devrimci partinin yapabileceği her şeyi yapabilecek güçte olduklarını gösterdiler. Onlardan mucize beklemiyoruz. Yalıtılmış, savaşın tükettiği, emperyalizmin boğmaya çalıştığı ve uluslararası proletaryanın ihanetine uğramış bir ülkede ideal bir model, kusursuz

bir proleter devrimi bir mucize olurdu.

Yapılması gereken, Bolşeviklerin politikalarında asli olanı olmayandan, o politikaların çekirdeğinde yer alanı oradan tesadüfen yapılmış çıkarımlardan ayırt etmektir. Bugün dünyanın dört bir tarafında keskin mücadelelerle karşılaştığımızda sosyalizmin en büyük sorununun günümüzün de en yakıcı sorunu olduğunu görüyoruz. Bu, ikincil önemdeki şu ya da bu taktik sorunu değildir, proletaryanın eylem kapasitesi, mücadele gücü, sosyalist iktidar isteğidir. Lenin, Troçki ve arkadaşları dünyada bir ilki gerçekleştirdiler. Onlar dünya proletaryasının öncülü oldular, hala Hutten ile birlikte 'Buna cesaret ettim!' diye haykırabilecek sadece onlardır. Bolşeviklerin izlediği siyasette öze ilişkin ve ebedi olan budur. Bu anlamda tarihte iktidarı ele geçirerek sosyalizmin hayata geçirilmesini pratik uygulamada gündeme getiren, emek-sermaye arasındaki evrensel hesaplaşmada dengeyi yeniden belirleyerek Uluslararası proletaryanın mücadelesinin başını çeken onlar oldu. Rusya'da, sorun sadece ortaya konulabilir; ama orada çözülemezdi. Bu bağlamda her yerde gelecek 'Bolşevizmindir'."

H. ORTAKÇI

Kaynak: (Rus Devrimi, Yazılama Yayını)

"Ne cesaretle bizden umut bekliyorsunuz!"

ABD'nin New York şehrinde düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) 74. Genel Kurulu'nun ilk günü İklim Değişikliği Zirvesi'nin açılışıyla başladı.

BEŞ ÜLKEYİ ŞİKAYET ETTİLER

Zirveye, İsveçli iklim aktivisti 16 yaşındaki Greta Thunberg'in de bulunduğu 16 çocuk da katıldı.

İngiltere'den fosil yakıt kullanmadan yelkenli tekneyle Atlantik Okyanusu'nu geçerek New York'a gelen ve İklim Zirvesi'ne Thunberg, beraberindeki çocuklar, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu beş ülke hakkında iklim değişikliğiyle mücadele konusunda yeterli adımları atmadıkları gerekçeyle BM'ye şikayet etti. BM'ye sunulan resmi şikayet dilekçesinde Türkiye'nin yanı sıra Fransa, Almanya, Brezilya ve Arjantin yer alıyor.

THUNBERG: BOŞ SÖZLERİNİZLE ÇOCUKLUĞUMU VE HAYALLERİMİ ÇALDINIZ

Zirvede konuşma yapan Thunberg, kürsüden emperyalistleri sert sözlerle eleştirdi. Thunberg şunları söyledi:

"Benim burada olmamam gerek, okyanusun ötesinde okulda olmam gerek. Sizler ne cesaretle bizden umut bekliyorsunuz. Boş sözlerinizle çocukluğumu ve hayallerimi çaldınız. Ben yine de şanslı çocuklardan biriyim. İnsanlar ölüyor, ekosistemimiz çöküyor, kitlesel yok oluşla karşı karşıyayız ama siz sadece para ve ekonomik büyümelerinizden bahsediyorsunuz. Bu ne cesaret."

Emperyalistlerin iklim sorununu görmezden geldiğini söyleyen Thunberg şöyle konuştu:

"Buruya gelip her şeyi yaptığınızı söylüyorsunuz. Gerçekten durumun ciddiyetini anlıyorsanız ve halen harekete geçmiyorsanız bu şeytan olduğunuzu gösterir ama buna inanmak istemiyorum... Bizi hayal kırıklığına uğratiyorsunuz ama gençler artık sizin ihanetinizin farkına vardı. Gelecek nesillerin gözü sizin üstünüzde olacak."

Rus toplumunun aynası: İlya Repin

"Benim işim dolaylı anlatım olamaz. Göz okşayan halılar boyamak, danteller örmek, modayı izlemek- yani Tanrının armağanını tersyüz etmek, Zeitgeist'a-zamanın ruhuna boyun eğmek... bana uymaz. Ben 60'ların insanıyım.

Benim için Gogol'un, Belinski'nin, Turgenyev'in, Tolstoy'un idealleri hala yaşıyor. Mütevazı çabam, vargücümle düşüncelerimi gerçeğe yaklaştırmaktır.

Çevremdeki yaşam

beni olağanüstü etkiliyor ve huzursuz kılıyor, adeta kendiliğinden tuvale akıyor. Gerçeklik öylesine acımasız ki, oturup nakış motifleriyle vakit geçirmeye vicdanım elvermez -en iyisi bu işi iyi yetiştirmiş soylu hanımefendilere bırakalım." (İ. Repin)

Volga Kıyısında Burkalar

Repin'in sanatının en önemli özelliği Rus tarihinin tam bir aynası olmasıdır. Onun resmi sıradan bir gerçekçilik ile açıklanamaz. Bunun sebebi ise başlangıcından sonuna kadar tarih tanıklığı yapmasıdır. Herhangi bir olayı vb. gerçekçi bir tarzda yansıtmaz, fakat tanıklığını yaptığı bütün olayları gerçekçi bir içerikle ve ayrıntılara inerek yansıtır.

İlya Repin Rusya'da sosyal ve siyasal açıdan hareketli bir dönemde yaşamış ve dönemin gelişmelerinden etkilenmiştir. Repin, 24 Haziran 1844'te bugünkü Ukrayna'da doğmuştur. Asker olan babası onu 10 yaşındayken askeri okula göndermiş ve resime olan ilgisi ilk bu okulda topografya eğitimi ile başlamıştır. Ardından bir ikona sanatçısı olan Bunakov'un yanında eğitim almıştır. Burada portre çalışmalarına da önem vermiştir. 1866'da Petersburg'a gitmiş ve çok geçmeden İmparatorluk Sanatlar Akademisi'ne öğrenci olarak girmiştir. Bu sıralarda çeşitli portre siparişleri alarak geçimini sağlamış ve bu sayede başka ülkelere giderek tarihe daha yakından tanıklık edebilme imkanı bulmuştur.

Akademide okuduğu yıllarda bir grup öğrenci imparatorluğun sanat anlayışına karşı çıkmış ve kendilerine "gezginler" adını vermişlerdir. Bu grup "Peredvizhni-

ki Sanatçıları Derneği" isimli bir dernek kurarak kendi sanat anlayışlarını yaşatmaya çalışmışlardır. Repin de bu derneğin bir üyesi olarak hareket içerisinde yer almıştır.

İtalya ve Fransa'yı gezen Repin İdil Nehri kıyısında yaptığı gezintide gördüğü bir "tablo"yu 3 yıl boyunca tuvale akıtmış ve bilinen "Volga Kıyısında Burkalar" isimli eseri ortaya çıkmıştır.

Avrupa gezisinde emprisyonizmi (izlenimcilik) tanımış, onun etkisinde kalmış, fakat izlenimci olmamıştır.

İtiraf Reddi, Bir Propagandacının Tutuklanması, Buluşma, Onu Beklemiyorlardı, Kursk'ta Dinî Resmî geçit, Korkunç İvan ve Oğlunu öldürüyor, Zaporozhye Türk Sultanına Alaycı Bir Mektup Yazan Kazaklar gibi birçok başyapıtı imza atan Repin, eserlerinde tarihsel olayları ayrıntılı bir şekilde işleyerek, adeta görsel bir tarih yazıcılığı yapmıştır.

Öyle ki bu eserlerinin en bilinenlerinden olan *Korkunç İvan ve Oğlunu Öldürüyor* isimli eseri, sergilendiği müzede, iktidar yanlısı Ruslar tarafından bugün hala saldırıya uğramaktadır. Bu eser sanatçının, olay ile ilgili psikolojik durumu son derece başarılı yansıması açısından öne çıkmaktadır. Tiyatro metinlerine de konu olan olayda 4. Rus Çarı İvan Vasilyeviç (Korkunç İvan) hamile gelini ni döver ve yanına gelen oğlunu da bir asa darbesi ile öldürür. Repin bu gerilimli durumu gerçekçi bir şekilde yansıtabilme için İvan'ın gözlerini çizerken mezbahada öldürülen hayvanların gözlerinden esinlenmiştir.

Korkunç İvan ve Oğlunu Öldürüyor

Yaşamı boyunca tanık olduğu devrimci süreçleri de tuvaline aktaran Repin, Rusya'daki devrimci gelişmelerden etkilendiğini *Devrimci Toplantı* isimli tablosunda göstermektedir.

Repin'in dikkat çeken bir diğer eseri ise Paris'te bulunduğu sıralarda bir eyleme denk gelmesinin ürünüdür. Komün'de yaşamını yitirenler anısına yapılan eylem *Père Lachaise Mezarlığı'nda Komünler Duvarı Yakınındaki Yıllık Anması* isimli resmi yapmasına ilham vermiştir. Anma esnasında gördükleri üzerinden oluşan duygularını şöyle ifade etmektedir: *"İnsan akını durmuyordu. Çiçeklerle kaplanan duvar kırmızı renkte mükemmel bir İran halısını andırıyordu. Bu resmi mutlaka her zaman yanımda taşıdığım seyahat günlüğüme kaydetmek istemiştim. Ancak ilerleyen insan kitlesi benim görüşümü ve çizmemi engelliyordu. Fakat Fransızlar ince duygulu ve saygılı bir halk. Birkaç kalıplı işçi kendiliğinden beni korumaları altına aldılar ve bana yer açtılar."*

Sovyet Devrimi'ni uzaktan izleyen İlya Repin, Devrim'den sonra ayrılan ülke olan Finlandiya'nın vatandaşı olmuştur. Her ne kadar Bolşeviklere mesafeli

Devrimci Toplantı

dursa da Bolşevikler onu Rus Gerçekçiliğinin önemli bir ismi olarak görmüştür. Devrimden sonra Sovyet İktidarı bir heyet göndererek Repin'i SSCB'ye davet etmiştir. Repin bu davete yanıt vermese de Sovyet iktidarı onu kültür-sanat çalışmalarını gündeminden hiçbir zaman geri tutmamış, genç sanatçılara örnek olarak göstermiştir. 1924 yılında 80. doğum günü vesilesi ile onuruna Moskova ve Petersburg'da sergiler düzenlenmiştir.

Père Lachaise Mezarlığı'nda Komünler Duvarı Yakınındaki Yıllık Anması

Sanatın ve sanatçının toplumla bir bütün olması; toplumun içinde yaşaması, onunla nefes alıp vermesi ve oradan besleniyor olması gerektiğinin önemli bir temsilcisi olan Repin, bugün tarihsel anlamda anılmayı ve yaşatılmayı fazlasıyla hak etmektedir. Onun tabloları sergileri de aşarak, tüm yaşam alanlarımızda sergilenmelidir. *Burkalar* tablosundaki, yüzleri yere düşmüş, yorgun ve yaşlı burkaların aksine umutla ufka bakan ve kayışı çıkarmaya çalışan genç burkanın bakışı gibi...

29 Eylül 1930'da Finlandiya'daki evinde aramızdan ayrılan sanatçının anısı önünde saygı ile eğiliyoruz.

Vakit Siz

Sinan ve Altun'a yürekten sevgilerle...

*Açmaz vakti evvelinde yemiş
ve çürür dalda kalmaktan meyve
Bir çiçek solar mevsimsizliğinde
ağaç kurur
hakim olan
hükümsüz kılınabilir
zamanla
hareketin kanunlarına
kafa tutmak değil idealist kabilince ama,
zamanın hükmü yok,*

*zamanın hükmü yok
çiçekte tohum
ağaçta kök olana
anda değil
tutmuş da yelesinden zamanın
dört nala ilerleyene
kah yeraltında kah üstünde
görünüp kaybolan
ve daim akmakta olan suya*

*keşf -i kadim
ve yeniye yolculuk
birlik
ve kopuş
çağlar ve çağlarca
birisini alt alt ede ede
sürüp gitmekte*

*işitilmez mi dersiniz
bin yıllar ötesinden geleceğe seslenenler?
yerin yedi kat altından yolumuza ışık tutanlar, görülmez mi?
izlenmez mi çağlarca yürüyenlerin adımları?
zamanın hükmü geçer mi inancımızı her dem taze kılanlara?*

*hükmü yok zamanın
sevdasını dünyaya
dünyayı sevdasına
katanlara
hepbir ve
tek olanlara
sevdalılara
zamanın hükmü yok*

*hep bir tohumdur kökten evvel
ve hep bir meyve evveli tohum*

*yaşanılanlar eski
bir daha asla yaşanmadı yaşanılanlar
ve bir daha asla yaşanamayacaklarla
yaşanılanlar hep taze...*

S. Gül

**Türkiye devrimci hareketinin
yarım asırlık çınarını,**

ölümünün 1. yılında saygıyla anıyoruz...

Teslim Demir (Sinan) yoldaş kavgamızda yaşıyor!

